

**Tájékoztató az uniós szankcióknak az átfogó közös cselekvési terv
(JCPOA) szerinti megszüntetéséről**

Brüsszel, 2016. január 16.

Utolsó frissítés: 2020. június 2.

1. Bevezetés

1.1. Háttér és vázlatos leírás

Az Európai Unió (a továbbiakban: EU) következetesen hangsúlyozta, hogy határozottan elkötelezett az átfogó közös cselekvési terv (*Joint Comprehensive Plan of Action*, a továbbiakban: JCPOA) iránt, és hogy azt a továbbiakban is támogatja. A JCPOA, melyet az ENSZ Biztonsági Tanácsa a 2231. sz. határozatával egyhangúlag hagyott jóvá, a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozását célzó globális rendszer kulcsfontosságú építőköve és egyúttal a többoldalú diplomácia sikere is.

Ezen tájékoztató¹ közzétételére a JCPOA 27. pontjában szereplő, az E3/EU+3 (az Egyesült Királyság, Franciaország, Németország, az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, Kína, az Oroszországi Föderáció és az Egyesült Államok [a továbbiakban: USA]²) és az Iráni Iszlám Köztársaság közötti önkéntes kötelezettségvállalásnak megfelelően kerül sor a JCPOA keretében feloldandó szankciók vagy korlátozó intézkedések részleteire vonatkozó releváns iránymutatások közzététele céljából³.

E tájékoztató célja, hogy minden érdekelt fél számára gyakorlati információkkal szolgáljon a JCPOA-ban foglalt, a szankciók feloldására vonatkozó kötelezettségvállalásokról, az azok teljesítése céljából elfogadott uniós szintű intézkedésekről, valamint a folyamat különböző gyakorlati szakaszairól.

Az Egyesült Királyság kormánya 2019. március 7-én az Egyesült Királyság parlamentje elé terjesztette az Iránra vonatkozó (szankciós) (nukleáris ügyi) (EU-ból való kilépéssel kapcsolatos) 2019. évi rendeletet (*Iran (Sanctions) (Nuclear) (EU Exit) Regulations 2019*). Ez a rendelet (amely az Egyesült Királyság EU-ból való kilépését követően fog teljeskörűen hatályba lépni, amikor is az Egyesült Királyság már nem alkalmazza az uniós rendszert) és a vonatkozó iránymutatás biztosítja, hogy az Iránnal szembeni, nukleáris vonatkozású – a 2010/413/KKBP uniós tanácsi határozatban és a 267/2012/EU uniós tanácsi rendeletben meghatározott – uniós szankciós rendszer hatálya érvényesüljön az egyesült királysági jogban.

E tájékoztató a következőképpen épül fel:

- Az 1. szakasz vázolja a JCPOA felépítését.
- A 2. szakasz ismerteti a JCPOA keretében a szankciókkal kapcsolatban vállalt kötelezettségek teljesítésére vonatkozó határidőket (végrehajtási terv).

¹ Felhívjuk a figyelmet, hogy ez a tájékoztató jogilag nem kötelező erejű és pusztán szemléltetési célokat szolgál.

² Az USA 2018. május 8-án bejelentette, hogy visszalép a JCPOA-tól. További információk a 7. szakaszban találhatóak.

³ Az európai uniós jogi aktusokban a „korlátozó intézkedések” kifejezés szerepel „szankciók” helyett. E tájékoztatóban a „szankciók” és a „korlátozó intézkedések” kifejezést szinonimaként használjuk.

- A 3. szakasz a JCPOA keretében a cselekvési terv végrehajtásának napján feloldott szankciók részletes leírását adja.
- A 4. szakasz áttekinti a vonatkozó európai uniós jogszabályi keretet.
- Az 5. szakasz részletezi az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napját követően érvényben maradó európai uniós szankciókat vagy más szóval korlátozó intézkedéseket. Ez a szakasz továbbá a beszerzési csatorna vázlatos ismertetését is tartalmazza.
- A 6. szakasz ismerteti azokat a nem nukleáris vonatkozású uniós szankciókat, amelyek érvényben maradnak, mivel a JCPOA nem érinti őket.
- A 7. szakasz információkat és rövid összefoglalót tartalmaz azokról az intézkedésekről, amelyeket az EU tett azt követően, hogy az USA 2018. május 8-án bejelentette, hogy visszalép a JCPOA-tól és újra bevezeti a korábban visszavont szankciókat.
- A 8. szakasz a JCPOA-val kapcsolatos gyakorlati kérdésekkel foglalkozik, kérdések és válaszok formájában. E szakasz tartalmának kialakításához az uniós tagállamok, az üzleti világ képviselői és más érdekelt felek szolgáltatottak információkat.
- A 9. szakasz felsorolja a főbb referenciadokumentumokat és tartalmazza a vonatkozó hivatkozásokat.

1.2. Bevezetés a JCPOA-ba

Az E3/EU+3 (az USA⁴, az Egyesült Királyság, Franciaország, Kína, Németország és az Oroszországi Föderáció, valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője) és az Iráni Iszlám Köztársaság 2015. július 14-én megállapodásra jutott a JCPOA-ról. A JCPOA teljes körű végrehajtása biztosítja majd azt, hogy Irán nukleáris programja kizárólag békés jellegű legyen.

A JCPOA végrehajtása lehetővé fogja tenni az ENSZ Biztonsági Tanácsa által Irán nukleáris programjával kapcsolatban hozott valamennyi szankciónak, illetve az Irán nukleáris programjával kapcsolatos multilaterális⁵ és nemzeti szankcióknak az általános feloldását. A JCPOA fokozatos megközelítést alkalmaz és kölcsönös kötelezettségvállalásokat tartalmaz a megállapodásban szereplő és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által jóváhagyott⁶ formában.

⁴ Az USA 2018. május 8-án bejelentette, hogy visszalép a JCPOA-tól. További információk a 7. szakaszban találhatóak.

⁵ A JCPOA és e tájékoztató alkalmazásában a „multilaterális szankciók” kifejezés az európai uniós korlátozó intézkedésekre vonatkozik.

⁶ A Biztonsági Tanács által 2015. július 20-án elfogadott 2231 (2015) sz. ENSZ BT-határozat.

A 2231 (2015) sz. ENSZ BT-határozat jóváhagyja a JCPOA-t, továbbá szorgalmazza annak a benne foglalt menetrend szerinti teljes körű végrehajtását. Felszólítja valamennyi tagállamot, regionális szervezetet és nemzetközi szervezetet, hogy hozza meg a JCPOA támogatásához szükséges intézkedéseket, többek között azzal, hogy meghozza a JCPOA-ban meghatározott végrehajtási tervnek és a határozatnak megfelelő intézkedéseket, illetve tartózkodik a JCPOA keretében vállalt kötelezettségek teljesítését veszélyeztető lépésektől.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2231 (2015) sz. határozata megállapította továbbá a korábbi határozatok rendelkezéseinek és az e határozatban előírányzott egyéb intézkedéseknek a megszüntetését, és felkérte a tagállamokat, hogy fordítsanak kellő figyelmet ezekre a változásokra. Emellett hangsúlyozta, hogy a JCPOA kedvezően befolyásolja az Iránnal való rendes gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok és együttműködés kialakításának előmozdítását és megkönnyítését.

1.3. A JCPOA felépítése

A JCPOA tartalmaz egy általános szakaszt, amely a megállapodás lényegi tartalmával foglalkozik a következők szerint: preambulum és általános rendelkezések, nukleáris kérdések, szankciók, végrehajtási terv és vitarendezési mechanizmus, mindezt pedig öt melléklet⁷ egészíti ki. E tájékoztató szempontjából a II. melléklet (Szankciók) és az V. melléklet (Végrehajtási terv) kiemelt jelentőséggel bír: a II. melléklet pontosan meghatározza, hogy mely szankciók kerültek, illetve kerülnek feloldásra, az V. melléklet pedig ismerteti a JCPOA végrehajtásának ütemezését, a szankciók feloldását is beleértve.

A IV. melléklet a vegyes bizottság szerepével foglalkozik, amelyet az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának felügyelete és az átfogó közös cselekvési tervben előírt feladatok ellátása céljából hoztak létre. A vegyes bizottság emellett a JCPOA végrehajtása során felmerülő kérdésekkel is foglalkozik. A IV. melléklet alapján létrejött a beszerzési munkacsoport és a szankciófeloldás végrehajtásával foglalkozó munkacsoport is. A vegyes bizottság és a két munkacsoport koordinátorának szerepét a főképviselő látja el.

A Nemzetközi Atomenergia-ügynökségnek (NAÜ) alapvetően fontos és független szerepe van, és az a feladata, hogy nyomon kövesse és ellenőrizze a JCPOA-ban ismertetett, nukleáris vonatkozású önkéntes intézkedések végrehajtását. A NAÜ rendszeres tájékoztatást nyújt a kormányzótanácsnak és az ENSZ Biztonsági Tanácsának.

⁷ I. melléklet: Nukleáris vonatkozású intézkedések, II. melléklet: A szankciókkal kapcsolatos kötelezettségvállalások, III. melléklet: Polgári nukleáris együttműködés, IV. melléklet: Vegyes bizottság és V. melléklet: Végrehajtási terv.

1.4. Az USA visszalépése a JCPOA-tól

Az USA 2018. május 8-án bejelentette, hogy visszalép a JCPOA-tól, és ezt követően két körben – 2018. augusztus 7-én, illetve november 5-én – újólá bevezette a korábban feloldott szankciókat.

Az EU mély sajnálattal veszi tudomásul ezt a döntést, de továbbra is teljes mértékben elkötelezett a JCPOA folyamatos, maradéktalan és hatékony végrehajtása mellett, amíg Irán szintén teljeskörűen tiszteletben tartja nukleáris vonatkozású kötelezettségvállalásait. A nukleáris vonatkozású szankciók feloldása, amely lehetővé teszi az Iránnal fennálló kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok normalizálását, a JCPOA egy lényeges részét képezi.

Az EU nem ismeri el az USA egyoldalú szankcióinak az extraterritoriális alkalmazását, és számos intézkedést tett annak biztosítása érdekében, hogy folytatódhasson az EU és Irán közötti jogszerű kereskedelem. Ezeket a 7. szakasz ismerteti részletesen.

2. Ütemezés

A JCPOA V. melléklete tartalmazza a végrehajtási tervet, amely a tervben foglalt rendelkezések szerint végrehajtandó intézkedések sorrendjét ismerteti. Öt fő eseményt kell megkülönböztetnünk a folyamat során: a véglegesítés, az elfogadás, a végrehajtás, az átmenet, valamint az ENSZ BT-határozat hatályon kívül helyezése napja.

2.1. A véglegesítés napja

A véglegesítésre 2015. július 14-én került sor, amikor is az E3/EU+3 és Irán sikeresen lezárta az átfogó közös cselekvési tervről szóló tárgyalásokat és jóváhagyta az átfogó közös cselekvési tervet. Ezt követően az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2015. július 20-án elfogadta a 2231 (2015) sz. határozatot. Az EU Tanácsa ugyanezen a napon következtetéseket fogadott el, és azokban kifejezésre juttatta, hogy teljeskörűen támogatja az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2231 (2015) sz. határozatát⁸.

2.2. Az elfogadás napja

Az átfogó közös cselekvési terv az elfogadás napján, 2015. október 18-án hatályba lépett. Irán megkezdte a nukleáris vonatkozású kötelezettségvállalásai teljesítését. Az EU megkezdte a nukleáris vonatkozású szankcióknak az átfogó közös cselekvési tervben meghatározott feloldásához szükséges előkészületeket.

Az EU a JCPOA-ban foglaltak szerint⁹ elfogadta az iráni nukleáris programmal kapcsolatban hozott valamennyi európai uniós gazdasági és pénzügyi szankció feloldásához szükséges jogi aktusokat¹⁰. A 2015. október 18-án elfogadott uniós jogalkotási csomag csak az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napján (2016. január 16.) lépett hatályba¹¹.

⁸ <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2015/07/20-fac-iran/>

⁹ Az átfogó közös cselekvési terv V. mellékletének 16.1. szakaszában foglaltak szerint.

¹⁰ A jogszabályi keretről szóló 4. szakasz további információkkal szolgál az uniós jogi aktusokról.

¹¹ A jogszabályi keretről szóló 4. szakasz további információkkal szolgál az uniós jogi aktusokról.

2.3. A végrehajtás napja

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napja 2016. január 16-ra esett, amikor is a NAÜ igazolta, hogy Irán végrehajtotta a nukleáris vonatkozású intézkedéseket¹², illetve ezzel párhuzamosan az E3/EU+3 meghozta azokat az intézkedéseket¹³, amelyekre kötelezettséget vállalt a JCPOA keretében.

A NAÜ főigazgatója a végrehajtás napján benyújtotta a NAÜ kormányzótanácsának és az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának azon jelentését, amelyben megerősíti, hogy Irán meghozta a JCPOA V. mellékletének 15.1–15.11. pontjában foglalt intézkedéseket, majd ugyanezen a napon feloldásra kerültek az iráni nukleáris programmal kapcsolatban hozott uniós gazdasági és pénzügyi szankciók¹⁴. Az EU ugyanezen a napon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdette a vonatkozó jogi aktust és a kapcsolódó értesítést, amelynek kizárólag annak megerősítése volt a célja, hogy alkalmazni kell az elfogadás napján elfogadott jogszabályokat¹⁵. A feloldott szankciókra vonatkozó információk e tájékoztató 4. szakaszában találhatóak.

A végrehajtás napján az Iránnal szembeni szankcióknak a 2013-as ideiglenes megállapodásban (közös cselekvési terv – JPOA)¹⁶ előírt részleges feloldását felváltotta az iráni nukleáris programmal kapcsolatban hozott valamennyi gazdasági és pénzügyi szankciónak a JCPOA-val összhangban történő feloldása.

2.4. Az átmenet napja

Az átmenet napja az elfogadás napjának nyolcadik évfordulójára (2023. október 18.), vagy egy azt megelőző időpontra esik, és a NAÜ főigazgatója által a NAÜ kormányzótanácsának és ezzel párhuzamosan az ENSZ Biztonsági Tanácsának megküldött azon jelentés alapján kerül meghatározásra, amelyben a NAÜ megállapítja, hogy Irán minden nukleáris anyagot békés tevékenységek céljára használ fel („széles körű következtetés”). Az EU ezen a napon feloldja a nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó szankciókat¹⁷, ideértve a fegyver- és rakéatechnológiákhoz kapcsolódó szankciókat és a vonatkozó jegyzékbe vételeket is. Az átmenet napján megszűnik a 2010/413/KKBP tanácsi határozat végrehajtás napján felfüggesztett valamennyi rendelkezésének a hatálya.

2.5. Az ENSZ BT-határozat hatályon kívül helyezésének napja

¹² A JCPOA V. mellékletének 15. pontjában foglaltak szerint.

¹³ A JCPOA V. mellékletének 16. és 17. pontjában foglaltak szerint.

¹⁴ A JCPOA V. mellékletének 16.1–16.4. szakaszában foglaltak szerint.

¹⁵ HL L 274., 2015.10.18., 1.o., lásd a (KKBP) 2015/1863 határozat 2. cikkét.

¹⁶ A közös cselekvési terv részeként az EU 2014. január 20-án felfüggesztette a petrokémiai anyagokra, az aranyra és a nemesfémekre vonatkozó szankciókat, valamint az iráni nyersolaj-eladással és hajókkal kapcsolatos biztosításra és szállításra vonatkozó tilalmat. Megnövelte az Iránba irányuló, valamint az onnan induló pénzáttalásokra vonatkozó összeghatárokat is.

¹⁷ A JCPOA V. mellékletének 20.1–20.4. szakaszában foglaltak szerint.

Az ENSZ BT-határozat hatályon kívül helyezésének napja az elfogadás napja után 10 évvel esik majd. A hatályon kívül helyezés napján az ENSZ BT 2231 (2015) sz. határozatának valamennyi rendelkezése hatályát veszíti, és az ENSZ Biztonsági Tanácsa lezárja az iráni nukleáris kérdés vizsgálatát; az EU pedig feloldja valamennyi fennmaradó nukleáris vonatkozású korlátozását és hatályon kívül helyezi a vonatkozó jogi aktusokat.¹⁸

2.6. Vitarendezési mechanizmus

A JCPOA kimondja, hogy amennyiben a JCPOA valamely résztvevője úgy ítéli meg, hogy a vállalt kötelezettségek nem teljesültek, konzultációs eljárást kell indítani. A JCPOA résztvevői kísérletet tesznek a kérdésnek a JCPOA-ban meghatározott eljárások szerinti rendezésére¹⁹.

Amennyiben a kérdést az eljárás végére sem sikerült úgy rendezni, hogy az megfeleljen a panaszt tevő résztvevőnek, és ez utóbbi úgy ítéli meg, hogy emiatt az átfogó közös cselekvési terv szerinti kötelezettségek teljesítése terén súlyos mulasztás történt, értesítést küldhet erről az ENSZ Biztonsági Tanácsának.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa – az eljárásrendjével összhangban – szavazást tart a szankciók feloldásának folytatására irányuló határozatról. Amennyiben ez a határozat nem kerül elfogadásra az értesítést követő 30 napon belül, az ENSZ Biztonsági Tanácsa vonatkozó határozatainak²⁰ rendelkezései ismét érvénybe lépnek („snapback”, az eredeti helyzetet visszaállító rendelkezés), kivéve, ha az ENSZ Biztonsági Tanácsa másként határoz.

Az intézkedések újbóli bevezetésének esetére vonatkozóan a JCPOA 37. pontja és az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2231 (2015) sz. határozatának 14. pontja kimondja, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának rendelkezéseit nem kell visszamenőleges hatállyal alkalmazni a valamely fél, illetve Irán vagy iráni személyek és szervezetek által az alkalmazás időpontját megelőzően aláírt szerződésekre, feltéve, hogy az ilyen szerződések alapján tervezett tevékenységek és a szerződések végrehajtása összhangban áll a JCPOA-val és az ENSZ Biztonsági Tanácsának korábbi és jelenlegi határozataival.

A JCPOA rendelkezéseivel kapcsolatban²¹ meg kell jegyezni, hogy a tervben részt vevő valamennyi félnek feltett szándéka, hogy elkerülje az olyan cselekedeteket, amelyek szerződésszegésnek minősülhetnek, és hogy a vitarendezési mechanizmusban történő részvétellel megelőzze a szankciók újbóli bevezetését.

- Az európai uniós szankciók újbóli bevezetése („EU snapback”, az eredeti helyzetet visszaállító uniós rendelkezés)

¹⁸ E korlátozások az e tájékoztató 5.2. szakaszában leírtaknak megfelelően magukban foglalják a beszerzési csatornát is.

¹⁹ Az átfogó közös cselekvési terv 36. és 37. pontjában foglaltak szerint.

²⁰ Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) és 2224 (2015) sz. határozata.

²¹ Lásd az átfogó közös cselekvési terv 28. pontját.

Amennyiben Irán jelentős mértékben megszegi a JCPOA szerinti kötelezettségeit, és kimerül a vitarendezési mechanizmus keretében rendelkezésre álló valamennyi lehetőség, az EU újból be fogja vezetni a feloldott uniós szankciókat („EU snapback”, az eredeti helyzetet visszaállító uniós rendelkezés). Az EU az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint Franciaországnak, Németországnak és az Egyesült Királyságnak a közös ajánlása alapján, az EU Tanácsa által hozott határozat formájában fogja visszaállítani a szankciókat. Ez a határozat – a 2015. október 18-i tanácsi nyilatkozattal²² és a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó rendes uniós eljárásokkal összhangban – újból be fogja vezetni az iráni nukleáris programmal kapcsolatosan hozott mindazokat a szankciókat, amelyeket felfüggesztettek és/vagy megszüntettek.

A szankciók nem lesznek visszamenőleges hatállyal alkalmazandók. Az uniós szankciók újbóli bevezetése esetén megengedett lesz a szankciófeloldás érvényessége alatt a JCPOA-val összhangban kötött szerződéseknek a szankciók eredeti kivetése idején hatályos rendelkezéseknek megfelelő végrehajtása annak érdekében, hogy a vállalatok be tudják szüntetni a tevékenységüket²³. A korábbi szerződések teljesítésére engedélyezett időkeretre vonatkozó információkat az uniós szankciók újbóli bevezetéséről szóló jogi aktusok fogják pontosan meghatározni.

A beruházási tevékenységekkel kapcsolatos szankciók újbóli bevezetése például nem büntetné visszamenőleges hatállyal az eredeti helyzetet visszaállító intézkedés napját megelőző beruházásokat, és a szankciók újbóli bevezetése előtt kötött beruházási szerződések végrehajtása engedélyezett lesz a szankciók eredeti kivetése idején érvényes korábbi rendelkezéseknek megfelelően.

A szankciórendszer érvényessége alatt engedélyezett szerződéseket nem fogja érinteni a szankciók újbóli bevezetése.

²² HL C 345., 2015.10.18., 1. o.

²³ A szankciófeloldás érvényessége alatt engedélyezett tevékenységekre vonatkozó további részletes információk e tájékoztató 3. szakaszában található.

3. A végrehajtás napján az EU által feloldott szankciók leírása

A végrehajtás napján (2016. január 16.) az EU feloldott minden olyan gazdasági és pénzügyi szankciót²⁴, amelyet az iráni nukleáris programmal összefüggésben vetett ki. E szankciók feloldásának következtében a következő tevékenységek és az azokhoz kapcsolódó szolgáltatások megengedettek a végrehajtás napjától kezdve²⁵.

- Pénzügyi, banki és biztosítási intézkedések

A végrehajtás napjától engedélyezettek az Iránba irányuló, valamint az onnan induló pénzáttalások. Az értesítési és engedélyezési rendszerek alkalmazásának kötelezettsége megszűnik. Ennek következtében az uniós személyek, szervezetek és szervek, köztük az uniós pénzügyi intézmények és hitelintézetek, illetve a jegyzéken nem szereplő iráni személyek, szervezetek és szervek, köztük az iráni pénzügyi intézmények és hitelintézetek²⁶ közötti pénzáttalás a végrehajtás napjától kezdődően megengedett, és nem kell tovább alkalmazni a pénzáttalásokra vonatkozó engedélyezési és értesítési követelményeket.

Megengedettek az olyan banki tevékenységek, mint például az új levelezőbanki kapcsolat létesítése, vagy a jegyzéken nem szereplő iráni bankok fióktelepeinek, leányvállalatainak vagy képviselői irodáinak megnyitása a tagállamokban. A jegyzéken nem szereplő iráni pénzügyi intézmények és hitelintézetek jogosultak továbbá részesedés szerzésére vagy kiterjesztésére, vagy bármely más tulajdonosi érdekelttség megszerzésére uniós pénzügyi intézményekben és hitelintézetekben. Uniós pénzügyi intézmények és hitelintézetek is jogosultak képviselői irodát nyitni, illetve fióktelepet vagy leányvállalatot létesíteni Iránban; csakúgy, mint közös vállalkozásokat alapítani és bankszámlát nyitni iráni pénzügyi intézményeknél és hitelintézeteknél.

Megengedett a speciális pénzügyi üzenetszolgáltatások – pl. a SWIFT – nyújtása azon iráni természetes vagy jogi személyek, szervezetek és szervek részére, ideértve az iráni pénzügyi intézményeket és a *Central Bank of Iran*-t (Iráni Központi Bank) is, akik, illetve amelyek a végrehajtás napjától kezdve már nem tartoznak korlátozó intézkedések hatálya alá²⁷.

²⁴ A JCPOA V. mellékletének 16.1–16.4. szakaszában foglaltak szerint.

²⁵ Az engedélyezett tevékenységekre vonatkozó pontos adatokat a JCPOA II. melléklete tartalmazza. Ez a szakasz leírja a végrehajtás napján (2016. január 16.) történt szankciófeloldást követően engedélyezett tevékenységeket. Nem terjed ki olyan egyéb tevékenységekre, amelyek a szankciórendszer érvényessége alatt is szabadon végezhetők voltak, és amelyek így a végrehajtás napját követően is engedélyezettek maradnak.

²⁶ A JCPOA II. mellékletének 2. csatolmányában foglaltak szerint az azon iráni természetes és jogi személyeknek, szervezeteknek és szerveknek, köztük pénzügyi intézményeknek és hitelintézeteknek a kivételével, akik, illetve amelyek a végrehajtás napját követően is a korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak. A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankció térképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

²⁷ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 1. csatolmányában meghatározott személyek és szervezetek.

A végrehajtás napjától kezdve megengedett az Iránnal folytatott kereskedelem pénzügyi támogatása pl. exporthitel, garanciák vagy biztosítás formájában. Ugyanez vonatkozik az Irán kormányának nyújtott támogatásra, pénzügyi segítségnyújtásra és koncessziós kölcsönökre vonatkozó kötelezettségvállalásokra is. Az ezzel kapcsolatban engedélyezett egyéb tevékenységek közé tartozik a biztosítások és viszontbiztosítások nyújtása Iránnak, továbbá az állami, illetve az állam vagy önkormányzat által garantált kötvények tekintetében Iránnal folytatott ügyletek.

- Kőolaj-, gáz- és petrokémiai ágazatok

A végrehajtás napjától kezdve megengedett az uniós személyek számára az Iránból származó nyersolaj és kőolajtermékek, gáz és petrokémiai termékek behozatala, vásárlása, cseréje és szállítása, illetve kapcsolódó szolgáltatások nyújtása. Az uniós polgárok jogosultak arra, hogy minden Iránban vagy Iránon kívül élő iráni személy számára vagy Iránban történő felhasználásra olyan berendezést vagy technológiát exportáljanak, és azzal kapcsolatosan technikai segítséget – képzést is – nyújtsanak, amely az iráni olaj-, gáz- és petrokémiai iparágban kerül felhasználásra, ideértve az olaj és a földgáz feltárását, kitermelését, termelését és finomítását, ezen belül a földgáz cseppfolyósítását is. A végrehajtás napjától kezdve megengedettek az iráni olaj-, gáz- és petrokémiai ágazatba irányuló, a következők révén megvalósuló beruházások: bármilyen pénzügyi kölcsön vagy hitel nyújtása az olaj-, gáz- és petrokémiai ágazatban Irán területén vagy azon kívül tevékenységet folytató minden iráni személy számára; részesedés szerzése vagy kiterjesztése az említettek tekintetében, valamint közös vállalkozás létrehozása az említettekkel, megengedett továbbá a kapcsolódó szolgáltatások nyújtása.

- Hajózási, hajóépítési és közlekedési ágazatok

A végrehajtás napján feloldásra kerültek a hajózási és a hajógyártási ágazathoz kapcsolódó szankciók, és a szállítási ágazathoz kapcsolódó egyes szankciók, ideértve az ezen ágazatokhoz kapcsolódó szolgáltatásnyújtást is.

Következésképpen a következő tevékenységek megengedettek: hajóépítéshez, -karbantartáshoz vagy -felújításhoz használt tengerészeti berendezések és technológiák Iránba, illetve az ezen ágazatban működő iráni személyek részére történő értékesítése, szolgáltatása, átadása és kivitele; Irán vagy iráni személyek részére teherhajók és olajszállító tartályhajók megtervezése és építése, illetve a megtervezésben vagy építésben történő részvétel; iráni személyek, szervezetek vagy szervek részére kőolaj- vagy petrokémiai termékek szállítására vagy tárolására tervezett vagy használt hajók szolgáltatása; iráni olajszállító tartályhajók és teherhajók részére fellobogózási és osztályozási szolgáltatások nyújtása, ideértve a műszaki leírásokhoz, a lajstromozáshoz és a bármilyen azonosítási számhoz kapcsolódó szolgáltatásokat is.

Az iráni fuvarozók által üzemeltetett vagy Iránból származó valamennyi teherszállító légi jármű használhatja az uniós tagállamok joghatósága alá tartozó repülőtereket.

Az uniós tagállamoknak a területükön ezt követően már nem kell alkalmazniuk a tilalom alatt már nem álló tételek tekintetében az Iránba irányuló vagy onnan származó rakományok ellenőrzésére, lefoglalására és ártalmatlanítására vonatkozó követelményeket.

Megengedett a tiltott tételeket nem szállító, iráni tulajdonú vagy iráni szerződéssel működtetett hajók üzemanyaggal való ellátása, ellátmányozása vagy bármely más módon történő kiszolgálása; megengedettek a tiltott tételeket nem szállító iráni teherszállító légi járműveknek nyújtott üzemanyag-ellátási, mérnöki és karbantartó szolgáltatások.

- Arany és más nemesfémek, bankjegyek és pénzermék

Megengedett az arany és nemesfémek, valamint gyémántok értékesítése, szolgáltatása, beszerzése, átadása, kivitele vagy szállítása, illetve a kapcsolódó közvetítői, finanszírozási és biztonsági szolgáltatások elfogadása Irán kormányától, annak hatóságaitól, társaságaitól és ügynökségeitől és az Iráni Központi Banktól, valamint az említett tevékenységek végzése és az említett szolgáltatások nyújtása a felsoroltak részére és felhasználására.

Megengedett az újonnan nyomtatott bankjegyek és újonnan vert pénzermék átadása az Iráni Központi Banknak.

- Fémek

A végrehajtás napjától kezdve nem tilos, azonban engedélyezési rendszer hatálya alá tartozik a grafit és bizonyos nyers- vagy félig feldolgozott fémek értékesítése, szolgáltatása, átadása és kivitele bármilyen iráni személy, szervezet vagy szerv részére, vagy Iránban történő felhasználás céljából²⁸.

- Szoftver

A végrehajtás napjától kezdve nem tilos, azonban engedélyezési rendszer hatálya alá tartozik a vállalati erőforrás-tervező szoftvereknek és azok frissítéseinek az értékesítése, szolgáltatása, átadása és kivitele bármilyen iráni személy, szervezet vagy szerv részére, vagy Iránban történő

²⁸ Az engedélyezési rendszerre vonatkozó adatokat és a rendszer hatálya alá tartozó áruk felsorolását lásd a végrehajtás napját követően is hatályban maradó szankciókról szóló 5.2. pontban.

felhasználás céljából az átfogó közös cselekvési tervvel összhangban álló tevékenységek céljára, amennyiben a szoftvert kifejezetten a nukleáris és katonai iparágakban történő felhasználásra tervezték²⁹.

- Személyek, szervezetek és szervek jegyzékből való törlése

A végrehajtás napján bizonyos személyeket, szervezeteket és szerveket töröltek a jegyzékből, így őket már nem érinti a vagyoni eszközök befagyasztása, a pénzalapok rendelkezésre bocsátásának tilalma és a vízumtilalom. Ez az ENSZ általi jegyzékbe vételre és az uniós autonóm jegyzékbe vételre egyaránt vonatkozik. A jegyzékből törölt személyekkel és szervezetekkel kapcsolatos további információkért célszerű áttanulmányozni az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1862 tanácsi végrehajtási rendeletet, 2016. január 22-i (EU) 2016/74 tanácsi végrehajtási rendeletet, valamint a 267/2012/EU végrehajtási rendeletet³⁰.

²⁹ Az engedélyezési rendszerre vonatkozó adatokat és a rendszer hatálya alá tartozó áruk felsorolását lásd a végrehajtás napját követően is hatályban maradó szankciókról szóló 5.2. pontban.

³⁰ Lásd még az uniós jogszabályi keretről szóló 4. szakaszt. A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre:

<https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankció térképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

4. Jogi keret

Ez a szakasz áttekintést ad a JCPOA-ban meghatározott szankciók feloldásának végrehajtására vonatkozó jogi keretről.

4.1. Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2231 (2015) sz. határozata

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2015. július 20-án elfogadta a 2231 (2015) sz. határozatot. A határozattal jóváhagyta a JCPOA-t, szorgalmazta a benne meghatározott menetrend szerinti teljes körű végrehajtását³¹, és meghatározta a végrehajtás ütemtervét, valamint azt, hogy az összes félnek milyen kötelezettségeket kell vállalnia az Iránnal szembeni ENSZ-szankciók hatályon kívül helyezése érdekében.

- A végrehajtás napján (2016. január 16.) az iráni nukleáris kérdéssel kapcsolatos korábbi ENSZ BT-határozatokban³² foglalt valamennyi rendelkezés hatályát veszítette azzal a kikötéssel, hogy azok újból bevezetésre kerülnek, amennyiben Irán jelentős mértékben megszegi a JCPOA szerinti kötelezettségvállalásait, emellett pedig különös korlátozások vannak érvényben, többek között a nukleáris fegyverek elterjedése szempontjából érzékeny áruk átadására vonatkozó korlátozások.
- Az ENSZ BT-határozat hatályon kívül helyezésének napján a 2231 (2015) sz. ENSZ BT-határozat valamennyi rendelkezése hatályát veszíti, az ENSZ BT lezárja az iráni nukleáris kérdéssel kapcsolatos vizsgálatát, és a kérdés lekerül az ENSZ BT napirendjéről.

4.2. Uniós jogszabályi keret

Az EU a JCPOA-val összhangban, az uniós szankciók feloldására vonatkozó jogszabályi keretet biztosító jogi aktusok elfogadása révén hajtja végre a 2231 (2015) sz. ENSZ BT-határozatot.

Jóllehet az említett szankciók feloldására a végrehajtás napján (2016. január 16.) került sor, az EU a JCPOA keretében kötelezettséget vállalt arra, hogy elkészíti és az elfogadás napján (2015. október 18.) késleltetett alkalmazással elfogadja a szükséges jogszabályokat.

³¹ A JCPOA V. melléklete.

³² Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) és 2224 (2015) sz. határozata.

A végrehajtás napján az EU a JCPOA-val összhangban feloldott minden olyan gazdasági és pénzügyi szankciót, amelyet Irán nukleáris programjával kapcsolatban vetett ki a 2010/413/KKBP tanácsi határozatban és a 267/2012/EU tanácsi rendeletben foglaltaknak megfelelően.

Az EU továbbá a JCPOA értelmében kötelezettséget vállalt arra, hogy a hatályon kívül helyezés napján hatályon kívül helyezi a 2010/413/KKBP tanácsi határozat és a 267/2012/EU tanácsi rendelet minden fennmaradó rendelkezését.

Az EU főként³³ a következő uniós jogi aktusok révén hajtja végre az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2231 (2015) sz. határozatát a JCPOA-val összhangban:

- [A Tanács \(KKBP\) 2015/1863 határozata \(2015. október 18.\) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP tanácsi határozat módosításáról](#)

A Tanács e határozatban úgy rendelkezik, hogy azzal egy időben, hogy Irán végrehajtotta a jóváhagyott nukleáris vonatkozású intézkedéseket, és ezt a NAÜ igazolta, a JCPOA-ban foglaltak szerint fel kell függeszteni a 2010/413/KKBP tanácsi határozatnak az összes uniós gazdasági és pénzügyi szankcióra vonatkozó cikkeit. A határozattal a JCPOA-ban meghatározott személyek és szervezetek tekintetében felfüggeszti továbbá a vagyoni eszközök befagyasztásának alkalmazását (ideértve a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalmát is), valamint a vízumtilalmi intézkedéseket. A határozattal ezen túlmenően engedélyezési rendszert vezet be bizonyos nukleáris vonatkozású transzfereknek, valamint bizonyos fémek és szoftverek átadásának a felülvizsgálatára és az ezekkel kapcsolatos döntések meghozatalára. A Tanács a határozatot (az alábbi) két rendelettel hajtja végre, amelyek közvetlenül alkalmazandók valamennyi tagállamban.

- [A Tanács \(EU\) 2015/1861 rendelete \(2015. október 18.\) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet módosításáról](#)

A Tanács a rendeletben úgy rendelkezik, hogy azzal egy időben, hogy a NAÜ igazolja, hogy Irán végrehajtotta a jóváhagyott nukleáris vonatkozású intézkedéseket (2016. január 16.), a 267/2012/EU tanácsi rendeletből a JCPOA-ban foglaltak szerint el kell hagyni az összes uniós gazdasági és pénzügyi szankcióval kapcsolatos vonatkozó cikkeket. Ezenfelül ezzel a rendelettel végrehajtja azt az előzetes engedélyezési rendszert is, amely bizonyos nukleáris vonatkozású transzferek, valamint egyes fémek és szoftverek átadásának felülvizsgálatára és az ezekkel kapcsolatos döntéshozatalra vonatkozik. A Tanács az (EU) 2015/1861 rendelettel

³³ Hivatkozás a végrehajtás napján (2016. január 16.) feloldandó szankciókra. A fennmaradó szankcióknak az átmenet napján történő feloldásához külön uniós jogi aktusokra lesz szükség, lásd a 2.4. pontot.

végrehajtja a nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó tilalmakat – köztük a rakéatechnológia területéhez kapcsolódó szankciókat – is, melyek továbbra is érvényben maradnak.

Az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi uniós tagállamban³⁴.

- [A Tanács \(EU\) 2015/1862 végrehajtási rendelete \(2015. október 18.\) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról](#)

Ezzel a rendelettel a Tanács végrehajtja a (KKBP) 2015/1863 határozatot, amennyiben feloldja a 2010/413/KKBP határozat V. mellékletében (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és VI. mellékletében (autonóm szankciók) szereplő személyekre és szervezetekre alkalmazandó korlátozó intézkedéseket azzal egy időben, hogy a NAÜ igazolja, hogy Irán végrehajtotta a jóváhagyott nukleáris vonatkozású intézkedéseket. E személyek és szervezetek törlésre kerülnek a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyeknek és szervezeteknek a 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletében (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletében (autonóm szankciók) foglalt jegyzékéből azzal egy időben, hogy a NAÜ igazolja, hogy Irán végrehajtotta a jóváhagyott nukleáris vonatkozású intézkedéseket (2016. január 16.).

- [A Tanács \(KKBP\) 2016/37 határozata \(2016. január 16.\) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat módosításáról szóló \(KKBP\) 2015/1863 határozat alkalmazása kezdetének időpontjáról](#)
- [Értesítés: Értesítés az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2015. október 18-i \(EU\) 2015/1861 tanácsi rendelet és az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2015. október 18-i \(EU\) 2015/1862 tanácsi végrehajtási rendelet alkalmazása kezdetének időpontjáról](#)

Az EU Tanácsának az Iránnal szembeni összes uniós gazdasági és pénzügyi szankciót feloldó határozata, rendelete és végrehajtási rendelete azon a napon lépett hatályba, amelyen a Tanács nyugtázta, hogy a NAÜ főigazgatója benyújtotta azon jelentését a NAÜ kormányzótanácsának és az ENSZ Biztonsági Tanácsának, amelyben megerősítette, hogy Irán meghozta a JCPOA-ban meghatározott intézkedéseket. Az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdetésre került

³⁴ Lásd az (EU) 2015/1861 rendelet 2. cikkét. Az uniós szerződésekhöz csatolt 17. nyilatkozat kimondja, hogy: „az Európai Unió Bírósága állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően a Szerződések és a Szerződések alapján az Unió által elfogadott jogi aktusok [...] a tagállamok jogával szemben elsőbbséget élveznek.”

egy jogi aktus és az ahhoz kapcsolódó értesítés, amelyek kizárólag annak megerősítésére szolgáltak, hogy alkalmazandók az elfogadás napján³⁵ elfogadott jogszabályok³⁶.

Végezetül, az EU Tanácsa nyilatkozatot³⁷ adott ki, amelyben megjegyezte, hogy a nukleáris vonatkozású uniós szankciók általános feloldására vonatkozó kötelezettségvállalás nem érinti a JCPOA-ban meghatározott vitarendezési mechanizmust, sem pedig annak lehetőségét, hogy az EU újból szankciókat vezessen be, amennyiben Irán jelentős mértékben megszegi a JCPOA szerinti kötelezettségeit. Mindazonáltal a JCPOA-ban közreműködő valamennyi fél szerepet vállal annak biztosításában, hogy a JCPOA eredményesen végrehajtott, tartós eszköz legyen.

- [A Tanács \(KKBP\) 2016/78 végrehajtási határozata \(2016. január 22.\) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat végrehajtásáról](#)

Ezzel a határozattal a Tanács felfüggesztette a vagyoni eszközök befagyasztására irányuló intézkedések alkalmazását (a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátására vonatkozó tilalmat is beleértve) két olyan szervezettel szemben, amelyeket az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2016. január 17-én törölt a szankciójegyzékből.

- [A Tanács \(EU\) 2016/74 végrehajtási rendelete \(2016. január 22.\) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról](#)

Ezzel a rendelettel a Tanács végrehajtja a (KKBP) 2016/78 tanácsi végrehajtási határozatot azáltal, hogy feloldja a vagyoni eszközök befagyasztására irányuló intézkedéseket két szervezet vonatkozásában, az ENSZ BT 2016. január 17-i azon döntése nyomán, hogy törli őket a szankciójegyzékből.

- [A Tanács \(EU\) 2016/1375 végrehajtási rendelete \(2016. július 29.\) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet végrehajtásáról](#)

Ezzel a rendelettel megkönnyíti a 267/2012/EU rendelet végrehajtását, mivel hivatkozva a 428/2009/EK tanácsi rendelet I. mellékletében alkalmazott meglévő azonosító kódokra, jobban azonosíthatóvá teszi a 267/2012/EU rendelet I. és III. mellékletben felsorolt tételeket. Emellett néhány technikai módosítást vezet be a VIIB. melléklet vonatkozásában.

³⁵ HL L 274., 2015.10.18., 1. o.

³⁶ Lásd a 2015. október 18-i (KKBP) 2015/1863 tanácsi határozat 2. cikkét.

³⁷ HL C 345., 2015.10.18., 1. o.

- [A Tanács \(KKBP\) 2017/974 határozata \(2017. június 8.\) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat módosításáról](#)

A Tanács ezzel a határozattal a JCPOA végrehajtása során felmerült két gyakorlati nehézséget orvosol, amelyek az alábbiakhoz kapcsolódnak:

i. a végfelhasználás ellenőrzése

A (KKBP) 2017/974 tanácsi határozat értelmében a tagállamoknak már nem kötelező Irántól jogot szerezniük arra, hogy a 267/2012/EU rendelet II. mellékletében említett tételek Iránba irányuló exportja esetében ellenőrizzék a végfelhasználást és a végfelhasználás helyét. Az említett határozatban a Tanács azzal a kötelezettséggel helyettesíti a korábbi követelményt³⁸, hogy a tagállamoknak információt kell szerezniük valamennyi szolgáltatott termék végfelhasználásáról és végfelhasználási helyéről. A rendelet e tekintetben további részleteket tartalmaz (lásd lejjebb).

ii. a közös bizottság előzetes jóváhagyása az Iránból az EU tagállamaiba irányuló bizonyos importokra vonatkozóan

Ezzel a módosítással a Tanács megszünteti azt a követelményt³⁹, mely szerint a közös bizottságnak előzetesen jóvá kell hagynia a többek között a 267/2012/EU rendelet I. mellékletében említett tételek Iránból történő beszerzését. Ehelyett a módosított jogszabályban jelenleg úgy rendelkezik, hogy az ilyen beszerzésekről értesítést kell küldeni a közös bizottságnak, előzetes jóváhagyásra tehát nincs szükség. Az illetékes nemzeti hatóságok előzetes jóváhagyása továbbra is szükséges.

Ez a módosítás nem érinti Irán azon kötelezettségét, hogy – a JCPOA-ban foglaltaknak megfelelően – 15 éven keresztül csak a közös bizottság előzetes jóváhagyásának megszerzését követően folytathat bármely más országgal vagy bármely más külföldi szervezettel dúsítási vagy dúsításhoz kapcsolódó tevékenységet, ideértve a dúsító vagy a dúsításhoz kapcsolódó felszerelések és technológia kivitelét is⁴⁰.

- [A Tanács \(EU\) 2017/964 rendelete \(2017. június 8.\) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet módosításáról](#)

³⁸ Lásd a 2010/413/KKBP határozat 26d. cikkének (3) bekezdését és (5) bekezdésének f) pontját, a 26d. cikkének (1) bekezdésével együtt.

³⁹ Lásd a 2010/413/KKBP határozat 26c. cikke (7) bekezdését összefüggésben 26c. cikke (1) bekezdésének a) pontjával.

⁴⁰ A JCPOA I. mellékletének 73. pontjában foglaltak szerint.

A Tanács az (EU) 2017/964 rendeletben további magyarázattal szolgál a (KKBP) 2017/974 tanácsi határozattal⁴¹ eszközölt módosításokra vonatkozóan. A II. mellékletben felsorolt, Iránba exportált tételek végfelhasználásának ellenőrzését illetően a rendeletben különösen arról rendelkezik, hogy az ellenőrzésnek úgy kell megvalósulnia, hogy az exportőr végfelhasználási tanúsítványt nyújt be az illetékes nemzeti hatóságnak, amelyben az exportált termékekre vonatkozóan információt nyújt egyebek mellett a végfelhasználásról, valamint – főszabály szerint – a végfelhasználási helyről, és amelyben az importőr kötelezettséget vállal arra, hogy a szóban forgó terméket kizárólag békés célokra használja. A rendelet IIa. mellékletében uniós mintadokumentum szerepel, amelynek alapjául a kettős felhasználású termékeknek a 428/2009/EK rendelet szerinti kivitele esetében alkalmazott meglévő minta szolgált. Az illetékes hatóságok azonban elfogadhatnak más, ezzel egyenértékű dokumentumokat is.

A 2a. cikk (5) bekezdésében szerepelnek azok a módosítások, amelyek az I. mellékletben felsorolt tételek beszerzéséről a közös bizottságnak küldendő értesítésre vonatkoznak.

⁴¹ A végfelhasználás ellenőrzésére vonatkozóan lásd a 267/2012/EU rendelet 3a. cikkének (6) és (6a) bekezdését, 3c. cikkének (2) és (2a) bekezdését, valamint 3d. cikke (2) bekezdésének b) pontját és (2a) bekezdését; a közös bizottság értesítésére vonatkozóan pedig ugyanazon rendelet 2a. cikkének (5) bekezdését.

5. Nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó szankciók és korlátozások, amelyek a végrehajtás napját követően is érvényben maradnak

Ez a szakasz a nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó azon szankciókat és korlátozásokat ismerteti, amelyek a JCPOA végrehajtásának napját – azaz 2016. január 16-át – követően is érvényben maradnak. Ezek a szankciók és korlátozások a következőkkel kapcsolatosak: fegyverembargó, a rakétatechnológia területéhez kapcsolódó szankciók, bizonyos nukleáris vonatkozású transzferekre és tevékenységekre vonatkozó korlátozások, az engedélyezési rendszer hatálya alá tartozó bizonyos fémekre és szoftverekre vonatkozó rendelkezések, valamint a kapcsolódó jegyzékbe vételek, amelyek a végrehajtás napját követően is érvényben maradnak.

A továbbra is tilalom alatt álló tételek tekintetében a végrehajtás napját követően is alkalmazni kell az Iránba tartó, illetve onnan érkező szállítmányok átvizsgálására vonatkozó intézkedéseket, valamint azokat az intézkedéseket is, amelyek hajók ellátmányozásához vagy üzemanyaggal való ellátásához kapcsolódnak.

5.1. Nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó szankciók

- Fegyverembargó

A fegyverek és bármely kapcsolódó felszerelés – ideértve a lőszereket, a katonai járműveket és felszereléseket, a katonai jellegű felszereléseket, valamint mindezen fegyverek és kapcsolódó felszerelések pótalkatrészeit – beszerzése, illetve közvetett vagy közvetlen értékesítése, szolgáltatása vagy átadása a végrehajtás napját követően is tilos, a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásával egyetemben. Az uniós fegyverembargó hatálya kiterjed az [EU közös katonai listáján](#) szereplő összes árucikkre.

Az uniós fegyverembargó az átmenet napjáig hatályban marad⁴².

- Rakétatechnológiákhoz kapcsolódó szankciók

Továbbra is érvényben marad az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet III. mellékletében felsorolt áruk és technológiák közvetett vagy közvetlen értékesítésére, szolgáltatására, átadására, kivitelére vagy beszerzésére vonatkozó tilalom; ez a tilalom a kapcsolódó szolgáltatások nyújtására, illetve minden egyéb olyan tételre is vonatkozik, amely az adott tagállam megállapítása szerint hozzájárulhat a nukleáris fegyverek hordozórendszereinek a fejlesztéséhez. A III. melléklet tartalmazza a Rakétatechnológiai Ellenőrzési Rendszer jegyzékeiben szereplő összes árut és technológiát. A Rakétatechnológiai Ellenőrzési Rendszer jegyzékeivel kapcsolatos további információkért javasoljuk a Rakétatechnológiai Ellenőrzési Rendszer iránymutatásainak⁴³ a megtekintését.

⁴² A JCPOA V. mellékletének 20.1. pontjában foglaltak szerint.

⁴³ <https://mtcr.info/guidelines-for-sensitive-missile-relevant-transfers/>

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy amennyiben egy adott tétel egyedi műszaki jellemzői vagy specifikációi olyan kategóriákba tartoznak, amelyek a 267/2012/EU tanácsi rendelet I. mellékletében és III. mellékletében egyaránt szerepelnek, ezt a tételt úgy kell tekinteni, mint amely csak a III. melléklet hatálya alá tartozik, vagyis úgy, hogy ebben az esetben a tilalom mindenkor alkalmazandó⁴⁴.

A rakéatechnológiákhoz kapcsolódó uniós szankciók az átmenet napjáig hatályban maradnak⁴⁵.

- Személyek és szervezetek, akik, illetve amelyek továbbra is korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak

Az ENSZ- és az uniós jegyzékekben szereplő bizonyos személyekre és szervezetekre⁴⁶ az átmenet napjáig továbbra is alkalmazandó a vagyoni eszközök befagyasztása, illetve a vízumtilalom, valamint a speciális pénzügyi üzenetszolgáltatások nyújtására vonatkozó tilalom.

5.2. Nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó korlátozások (engedélyezési rendszerek, a beszerzési csatornákat is beleértve)

- Nukleáris transzferek és tevékenységek

Bizonyos áruk és technológiák esetében – a kapcsolódó szolgáltatásokat, így például a technikai és pénzügyi segítségnyújtást, valamint a kapcsolódó beruházásokat is beleértve – a nukleáris fegyverek elterjedésének veszélyével járó transzferekhez és tevékenységekhez a végrehajtás napjától kezdődően az adott tagállam illetékes hatóságai⁴⁷ által eseti alapon megadott előzetes engedély szükséges.

Az előzetes engedélyeztetéshez kötött áruk és technológiák jegyzékeit a 267/2012/EU tanácsi rendelet I. és II. melléklete tartalmazza.

Az I. melléklet a Nukleáris Szállítók Csoportjának jegyzékeiben szereplő árukat és technológiákat tartalmazza. A Nukleáris Szállítók Csoportjának jegyzékeivel kapcsolatos további információkért javasoljuk a Nukleáris Szállítók Csoportja által a nukleáris transzferekre vonatkozóan készített iránymutatások⁴⁸ megtekintését.

⁴⁴ Az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelet I. mellékletében szereplő bevezető megjegyzéseknek megfelelően.

⁴⁵ A JCPOA V. mellékletének 20.1. pontjában foglaltak szerint.

⁴⁶ A 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletében (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletében (autonóm szankciók) szereplő személyek és szervezetek. A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankció térképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁴⁷ Az egyes tagállamok illetékes hatóságai az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet X. mellékletében szerepelnek.

⁴⁸ <http://www.nuclearsuppliersgroup.org/en/guidelines>

Az I. mellékletben felsorolt áruk és technológiák esetében minden transzfer vagy kapcsolódó tevékenység a JCPOA-ban⁴⁹ és a 2231 (2015) sz. ENSZ BT-határozatban⁵⁰ foglaltak szerinti beszerzési csatorna hatálya alá tartozik. Következésképpen a nemzeti illetékes hatóságnak engedélykérelmet kell benyújtania az ENSZ Biztonsági Tanácsához. A vegyes bizottság beszerzési munkacsoportja minden egyes engedélykérelmet illetően ajánlást fogalmaz meg az ENSZ Biztonsági Tanácsa számára. A főképviselő elnököl a beszerzési munkacsoport ülésein, amely munkacsoportban mindegyik részt vevő állam⁵¹ képviselteti magát. A gyakorlatban rendszerint a főképviselő által kijelölt képviselő elnököl a munkacsoport ülésein.

A beszerzési csatorna működésével és a benne rejlő lehetőségekkel kapcsolatos további információkért javasoljuk a vonatkozó nyilvános iránymutatások, kérdések és válaszok⁵², valamint az alábbi 10., 56. és 64–68. gyakran ismétlődő kérdés (GYIK) megtekintését.

A tagállamok illetékes hatóságai által eseti alapon megadott előzetes engedélyhez kötött áruk és technológiák egy másik csoportját a 267/2012/EU tanácsi rendelet II. melléklete tartalmazza. A II. mellékletben olyan egyéb kettős felhasználású áruk és technológiák szerepelnek, amelyek elősegíthetik a reprocesszállással, a dúsítással és a nehésvízzel kapcsolatos vagy a JCPOA-val összeegyeztethetetlen egyéb tevékenységeket. Ezek esetében a nemzeti illetékes hatóság az engedélyt csak az uniós jogi kerettel összhangban adhatja meg.

- Fémek és szoftverek

A kifejezetten a nukleáris és a katonai iparágakban való felhasználásra tervezett, a 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIA. mellékletében foglaltak szerinti vállalati erőforrás-tervező szoftverek értékesítéséhez, szolgáltatásához, átadásához és kiviteléhez, valamint a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásához az adott tagállam illetékes hatóságai által eseti alapon megadott előzetes engedély szükséges⁵³.

⁴⁹ A JCPOA IV. melléklete.

⁵⁰ Kivételt képezhetnek ez alól a könnyűvízes reaktorokhoz szükséges bizonyos termékek és azok a tranzakciók, amelyek a JCPOA-ban meghatározott, nukleáris vonatkozású iráni kötelezettségvállalások teljesítéséhez vagy a JCPOA végrehajtásának előkészítéséhez szükségesek. További részletekért lásd a 267/2012/EU tanácsi rendeletet.

⁵¹ A beszerzési munkacsoport koordinátorát 2018. május 9-én arról tájékoztatták, hogy az Egyesült Államok elnökének 2018. május 8-i bejelentése nyomán az USA kilép a munkacsoportból. Azóta a beszerzési munkacsoport tevékenysége, többek között a munkacsoport elé terjesztett javaslatok megvizsgálása az USA részvétele nélkül folytatódik.

⁵² <https://www.un.org/securitycouncil/content/2231/nuclear-related-transfers-and-activities-procurement-channel> és https://eeas.europa.eu/delegations/iran/8711/jcpoa-procurement-channel_en.

⁵³ Az egyes tagállamok illetékes hatóságai az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet X. mellékletében szerepelnek.

A grafit és bizonyos nyers- vagy félig feldolgozott fémek értékesítéséhez, szolgáltatásához, átadásához és kiviteléhez, valamint a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásához az adott tagállam illetékes hatóságai által eseti alapon megadott előzetes engedély szükséges⁵⁴. Az e korlátozás hatálya alá tartozó áruk jegyzékét a 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIB. melléklete tartalmazza.

A fémekre és a szoftverekre vonatkozó uniós korlátozások az átmenet napjáig hatályban maradnak⁵⁵.

⁵⁴ Az egyes tagállamok illetékes hatóságai az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet X. mellékletében szerepelnek.

⁵⁵ A JCPOA V. mellékletének 20.1. pontjában foglaltak szerint.

6. Szankciók és korlátozó intézkedések, amelyek nem a nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódnak

Az EU által az iráni emberi jogi helyzetre tekintettel, valamint a szíriai Aszad-rezsim és a terrorizmus⁵⁶ támogatása miatt kiszabott szankciókra nem terjed ki a JCPOA hatálya, és azok továbbra is hatályban maradnak. Az e rendszerek keretében jegyzékbe vett iráni személyekre és szervezetekre továbbra is vonatkoznak korlátozó intézkedések⁵⁷.

Az emberi jogok megsértésével kapcsolatos aggályok miatt elfogadott uniós intézkedések értelmében az EU az emberi jogok súlyos megsértéséért felelős 82 személy és egy szervezet tekintetében elrendelte például a vagyoni eszközök befagyasztását és vízumtilalmat vezetett be velük szemben, valamint megtiltotta a belső elnyomás céljára felhasználható eszközök és a távközlés figyelésére szolgáló eszközök Iránba irányuló exportját⁵⁸.

⁵⁶ Az Iránban elkövetett súlyos emberi jogi jogsértésekre válaszul hozott uniós intézkedések: a 2011/235/KKBP tanácsi határozat és a 359/2011/EU tanácsi rendelet. A terrorizmus elleni küzdelmet célzó uniós intézkedések: a 2001/931/KKBP közös álláspontról és 2580/2001/EK tanácsi rendelet.

A szíriai helyzetre tekintettel bevezetett szankciórendszer: a 2013/255/KKBP tanácsi határozat és 36/2012/EU tanácsi rendelet.

⁵⁷ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankció térképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁵⁸ További információért tekintse meg az iráni helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szemben hozott korlátozó intézkedésekről szóló, a későbbiekben módosított 2011. április 12-i 359/2011/EU tanácsi rendelet III. és IV. mellékletét.

7. Az USA-nak a JCPOA-tól való visszalépését követően hozott uniós intézkedések

Az USA 2018. május 8-án bejelentette, hogy visszalép a JCPOA-tól, és ezt követően két szakaszban – 2018. augusztus 7-én, illetve november 5-én – újlag bevezette a korábban feloldott szankcióit.

Az EU mély sajnálattal veszi tudomásul ezt a döntést, de továbbra is teljes mértékben elkötelezett a JCPOA folyamatos, maradéktalan és hatékony végrehajtása mellett, amíg Irán szintén teljeskörűen tiszteletben tartja nukleáris vonatkozású kötelezettségvállalásait. A nukleáris vonatkozású szankciók feloldása, amely lehetővé teszi az Iránnal fennálló kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok normalizálását, a JCPOA egy lényeges részét képezi.

Az EU nem ismeri el az USA egyoldalú szankcióinak az extraterritoriális alkalmazását, és számos intézkedést tett annak biztosítása érdekében, hogy folytatódjon az EU és Irán közötti jogszerű kereskedelem.

- 2018. augusztus 7-én hatályba léptek az aktualizált uniós **blokkoló intézkedések**, amelyek célja, hogy enyhítsék az USA által bevezetett egyoldalú szankcióknak az Iránban jogszerű üzleti tevékenységet folytató uniós vállalkozások érdekeire gyakorolt hatását⁵⁹.

A blokkoló intézkedések:

- megtiltják minden olyan külföldi határozatnak az EU-ban való elismerését, amely a blokkoló intézkedések mellékletében szereplő külföldi jogi aktusokon vagy az azokra épülő, illetve az azokból fakadó intézkedéseken alapul,
 - lehetővé teszik az uniós polgárok számára, hogy bírósági eljárás keretében megtéríttessék az ilyen jogszabályok, illetve intézkedések nyomán keletkezett veszteségeik,
 - megtiltják, hogy az uniós polgárok betartsák ezeket a jogi aktusokat, illetve intézkedéseket, kivéve, ha a Bizottság ezt kivételesen engedélyezi számukra az érdekeiket vagy az uniós érdekeket érintő helyrehozhatatlan károk elkerülése céljából, valamint
 - a Bizottság tájékoztatására köteleznek mindenkit, akinek e jogi aktusok extraterritoriális alkalmazása érinti a gazdasági vagy a pénzügyi érdekeit.
- Az **Európai Beruházási Bank (EBB)** hitelnyújtási megbízatásának kiterjesztése 2018. augusztus 7. óta hatályban van és lehetővé teszi, hogy a vonatkozó szabályokkal és eljárásokkal összhangban az EBB a jövőben Iránra is mint teljes mértékben támogatható országra kiterjessze hitelnyújtási tevékenységét⁶⁰.

⁵⁹ További információk a blokkoló intézkedésekről: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/international-relations/blocking-statute_en, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv:OJ.CI.2018.277.01.0004.01.HUN&toc=OJ:C:2018:277I:TOC> és http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-4805_en.htm

⁶⁰ További információk az EBB hitelnyújtási megbízatásának kiterjesztéséről: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2018/HU/C-2018-3730-F1-HU-MAIN-PART-1.PDF>

- Franciaország, Németország és az Egyesült Királyság mint eredeti részvényesek 2019. január 31-én zártkörűen működő korlátolt felelősségű társaságként jogszerűen nyilvántartásba vették az **INSTEX**-et (kereskedelmi ügyleteket támogató eszköz) azzal a céllal, hogy az elősegítse az Európa és Irán közötti jogszerű kereskedelmet. Az INSTEX-re vonatkozó információk itt találhatóak: www.instex-europe.com. November 29-én a belga, a dán, a finn, a holland, a norvég és a svéd kormány bejelentette azon döntését, hogy részvényesként csatlakoznak az INSTEX-hez. Belgium, Dánia és Norvégia 2019 decemberében, Hollandia pedig 2020 januárjában csatlakozott az INSTEX-hez, míg Finnország és Svédország esetében a hivatalos eljárás még folyamatban van. Az INSTEX iráni megfelelőjeként 2019. április 22-én Iránban nyilvántartásba vették a Különleges Kereskedelmi és Pénzügyi Eszköz (*Special Trade and Finance Instrument* – STFI) elnevezésű magánjogi társaságot.
- A folyamat egésze során az EU (az EKSZ és az Európai Bizottság – DG FISMA, DG ECFIN és a Külpolitikai Eszközökért Felelős Szolgálat) széles körű politikai, koncepcionális, jogi és technikai támogatást nyújtott. Egy közvetlenül az uniós gazdasági szereplőkre – különösen a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k) – irányuló intézkedésként a Bizottság (a Külpolitikai Eszközökért Felelős Szolgálat) az uniós szankciók betartására irányuló kellő gondosságra vonatkozó, **kérdések és válaszok formájában elkészített útmutatót**⁶¹ tett közzé.
- Az EU aktív szerepet töltött be az **Iránnal kialakított gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok** fenntartására és **előmozdítására** irányuló célkitűzés támogatásában. Az Európai Bizottság számos tevékenységgel ösztönözte a kereskedelmi kapcsolatokat és a szabályozási konvergenciát. Az iparral, a kereskedelemmel, az élelmiszerbiztonsággal és a makrogazdasági kérdésekkel kapcsolatos intézményi párbeszédnek egészítették ki – mindenekelőtt a kereskedelemnek, a szabványok harmonizálásának, valamint a kellő gondosságra és a megfelelésre irányuló erőfeszítéseknek a fokozását célzó technikai információcsere révén⁶² – azt a célzott támogatást, amely a kkv-knak az EU és Irán közötti kapcsolatokban való szerepvállalására irányult.

Az Iránnal folytatott kereskedelem az általános uniós behozatali rendszer hatálya alá tartozik, mivel Irán nem tagja a Kereskedelmi Világszervezetnek (WTO), és mivel az EU és Irán között nincs érvényben kétoldalú megállapodás. Az EU támogatja azt a célkitűzést, hogy **Irán csatlakozzon a WTO-hoz**, ami Irán számára szükséges lépés lenne ahhoz, hogy hatékony és megbízható gazdasági szereplőként globális szintű kereskedelmet tudjon folytatni.

⁶¹ További információ: https://ec.europa.eu/fpi/what-we-do/ga-due-diligence-restrictive-measures-eu-businesses-dealing-iran_en

⁶² További információk ezekről az intézkedésekről: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_5103

8. Kérdések és válaszok

Ebben a szakaszban az uniós tagállamok, harmadik államok és az üzleti világ képviselői által felvetett gyakorlati kérdések szerepelnek. E szakasz célja, hogy gyakorlati eszközként szolgáljon a JCPOA végrehajtásához és a fent említett jogi aktusok egységes alkalmazásához az Unióban. Következésképpen ez a szakasz aktualizálható a JCPOA és a vonatkozó jogi aktusok végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatok tükrében. A kérdések fő kategóriák szerinti bontásban szerepelnek.

Általános kérdések

1. A JCPOA értelmében a tervek szerint mikor kerül sor a végrehajtás napjára?

A végrehajtás napjára 2016. január 16-án került sor, amikor a NAÜ igazolta, hogy Irán végrehajtotta a JCPOA vonatkozó pontjaiban ismertetett, nukleáris vonatkozású intézkedéseket, és ezzel egyidejűleg az E3/EU+3 országok feloldották a JCPOA vonatkozó pontjaiban felsorolt szankciókat.

2. Milyen szankciókat oldottak fel a végrehajtás napján, és készült-e jegyzék a feloldott szankciókról?

A végrehajtás napján (2016. január 16.) az EU feloldott minden olyan gazdasági és pénzügyi szankciót, amelyet az iráni nukleáris programmal összefüggésben vetett ki. A végrehajtás napján feloldott szankciókkal kapcsolatos részleteket e tájékoztató 3. szakasza tartalmazza.

3. Milyen szankciók maradnak érvényben a végrehajtás napján?

A nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó, hatályban maradó szankciókat e tájékoztató 5. szakasza ismerteti. Hatályban maradnak az e tájékoztató 6. szakaszában ismertetett azon korlátozó intézkedések is, amelyek nem a nukleáris kérdésekhez vagy a nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódnak, így például az emberi jogi helyzetre tekintettel és a terrorizmus támogatása miatt bevezetett korlátozó intézkedések, azok ugyanis nem tartoznak a JCPOA hatálya alá.

4. Mely áruk és technológiák kivitele engedélyezett Iránba?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) kezdődően valamennyi áru és technológia kivitele engedélyezett Iránba, az alábbi kivételekkel:

- *a 267/2012/EU tanácsi rendelet I., II., VIIA. és VIIB. mellékletében szereplő áruk és technológiák kiviteléhez az adott tagállam illetékes hatósága által eseti alapon megadott előzetes engedélyre van szükség,*
- *továbbra is tilos az EU közös katonai listájában szereplő fegyverek kivitele, valamint az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet III. mellékletében foglalt (azaz a Rakétatechnológiai Ellenőrzési Rendszer jegyzékében szereplő), rakétákkal kapcsolatos áruk és technológiák kivitele,*
- *ezen túlmenően az emberi jogok Irán általi megsértése miatt bevezetett szankciórendszer keretében változatlanul tilos a belső elnyomás céljára felhasználható eszközök és a távközlés figyelésére szolgáló eszközök kivitele, mivel ez a rendszer nem tartozik a JCPOA hatálya alá,*
- *végezetül, továbbra is tilos az olyan személyek és szervezetek részére vagy javára történő bármilyen export, akik, illetve amelyek bármilyen uniós szankciórendszer hatálya alatt állnak (tilos gazdasági erőforrásokat jegyzékbe vett személyek és szervezetek rendelkezésére bocsátani).*

5. Vannak érvényben a harmadik országokba irányuló exportra vonatkozó exportellenőrzési szabályok?

Az iráni nukleáris programmal összefüggésben meghozott szankcióktól függetlenül alkalmazandó exportellenőrzési szabályokat továbbra is alkalmazni kell. Ezek az ellenőrzések az Unión kívüli összes országba irányuló exportra vonatkoznak. Ezen túlmenően, a 267/2012/EU tanácsi rendelet I., II., VIIA. és VIIB. mellékletében szereplő áruk és technológiák egyedi engedélyezési rendszer hatálya alatt állnak, amennyiben azokat iráni személyek, szervezetek vagy szervek részére szánják, Iránban vagy Iránon kívül.

6. Mit jelent a JCPOA II. mellékletében használt „kapcsolódó szolgáltatások” (*associated services*) kifejezés?

*A JCPOA II. mellékletének alkalmazásában a „kapcsolódó szolgáltatások” (*associated services*) kifejezés azokat a szolgáltatásokat jelenti – a technikai segítségnyújtást, a képzést, a biztosítási és viszontbiztosítási szolgáltatásokat, a közvetítői szolgáltatásokat, a szállítási szolgáltatásokat és a pénzügyi szolgáltatásokat is beleértve –, amelyek szükségesek ahhoz a fő tevékenységhez és hagyományosan együtt járnak azzal a fő tevékenységgel, amelynek vonatkozásában a JCPOA értelmében feloldották a szankciókat⁶³. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az uniós jogi aktusok minden intézkedés tekintetében további információval szolgálnak a kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó szankciók feloldásának hatályáról.*

7. A szankciók feloldása az iráni felsőoktatási hallgatókkal szemben érvényben lévő korlátozások feloldására is kiterjed?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) kezdve az ENSZ és az EU már nem kötelezi a tagállamokat annak megakadályozására, hogy iráni állampolgárok olyan speciális oktatásban vagy képzésben részesüljenek, amely segítheti a nukleáris fegyverek elterjedésének veszélyével járó iráni tevékenységeket és a nukleáris fegyverek hordozóeszközeinek Irán általi fejlesztését⁶⁴. Mindazonáltal továbbra is tiszteletben kell tartani az egyéb vonatkozó nemzetközi kötelezettségeket és vállalásokat, köztük az ENSZ BT 1540. sz. határozatát, a tömegpusztító fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó ellenőrzött technológiák immateriális átadására vonatkozó nemzetközi exportellenőrzési rendszerek szerinti tagállami vállalásokat, valamint a vegyifegyver-tilalmi egyezmény és a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezmény keretében történő segítségnyújtás tilalmára vonatkozó kötelezettségeket⁶⁵. Ezenfelül a tagállamoknak lehetnek egyéb olyan nemzeti jóváhagyási rendszereik is, amelyek hatályban maradnak.

8. Mi fog történni, ha Irán nem tartja be a JCPOA-ban foglalt rendelkezéseket?

Amennyiben Irán vagy egy részt vevő állam úgy ítéli meg, hogy nem teljesülnek a JCPOA szerinti kötelezettségvállalások, a kérdést a vegyes bizottság elé lehet utalni. A vegyes bizottság megpróbálja a JCPOA-ban szereplő vitarendezési mechanizmuson keresztül rendezni a kérdést. Amennyiben az eljárás lezárultával a

⁶³ A JCPOA II. mellékletének 3. lábjegyzete.

⁶⁴ A JCPOA II. mellékletének 1.5.1. pontja.

⁶⁵ Megjegyzendő például, hogy továbbra is tilos iráni személyek, szervezetek vagy szervek részére, illetve Iránban történő felhasználás céljából egyes olyan árukhoz és technológiákhoz kapcsolódó technikai segítségnyújtást biztosítani, amelyek hozzájárulhatnak nukleáris fegyverek hordozóeszközeinek fejlesztéséhez; lásd az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet 4a. és 4b. cikkét, valamint III. mellékletét.

panaszos fél úgy ítéli meg, hogy a kérdést nem sikerült megnyugtatóan rendezni, és véleménye szerint az ügy súlyos mulasztásnak számít, értesítheti az ENSZ Biztonsági Tanácsát arról, hogy megítélése szerint az ügy a JCPOA szerinti kötelezettségek jelentős mértékű megszegésének minősül. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa szavazást tart egy, a szankciófeloldás fenntartásáról szóló határozatról, és amennyiben az értesítéstől számított 30 napon belül nem kerül sor a határozat elfogadására, a régi ENSZ BT-határozatok⁶⁶ rendelkezései ismét érvényessé válnak, kivéve, ha az ENSZ Biztonsági Tanácsa másként határoz.

Ilyen esetben az EU a szükséges tanácsi határozat elfogadását követően újlag bevezeti az iráni nukleáris programmal kapcsolatban hozott, majd felfüggesztett és/vagy megszüntetett uniós szankciókat (az eredeti helyzet visszaállítása – „snapback”).

9. Elképzelhető, hogy az ENSZ/az EU újabb szankciókat vezet be Iránnal szemben?

Az EU – a JCPOA szerinti vitarendezési folyamat sérelme nélkül – tartózkodni fog attól, hogy újra bevezessen vagy ismét életbe léptessen a JCPOA értelmében feloldott szankciókat, továbbá hogy újabb nukleáris vonatkozású szankciókat vezessen be. A JCPOA szerinti vitarendezési folyamat sérelme nélkül, az ENSZ Biztonsági Tanácsa nem fog a nukleáris programmal kapcsolatban újabb szankciókat bevezetni.

10. Milyen jellegű támogatás vehető igénybe annak értékeléséhez és meghatározásához, hogy egy adott tevékenység összhangban van-e a JCPOA-val?

Az Egyesült Királyság, Franciaország, Kína, Németország, az Oroszországi Föderáció, az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, valamint az Iráni Iszlám Köztársaság alkotta vegyes bizottság azért jött létre, hogy felügyelje a JCPOA végrehajtását és ellássa a JCPOA IV. mellékletében meghatározott feladatokat⁶⁷.

Az Iránba irányuló nukleáris vonatkozású transzferek és az Iránnal közös ilyen tevékenységek felülvizsgálatát, valamint az azokkal kapcsolatos javaslatokra irányuló ajánlásokat illetően a beszerzési munkacsoport segíti a vegyes bizottságot. A szankciók feloldása terén a szankciók feloldásának végrehajtásával foglalkozó munkacsoport segíti a vegyes bizottságot. A vegyes bizottság és mindkét munkacsoport koordinátorának szerepét a főképviselő tölti be.

⁶⁶ Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) és 2224 (2015) sz. határozata.

⁶⁷ A JCPOA IV. mellékletének 2.1.1.–2.1.16. pontja.

11. Hogyan érinti a JCPOA végrehajtását az, hogy az USA visszalépett a JCPOA-tól?

Azt követően, hogy az USA visszalépett a JCPOA-tól, az EU továbbra is teljes mértékben elkötelezett a JCPOA folyamatos, maradéktalan és hatékony végrehajtása mellett, amíg Irán szintén teljeskörűen tiszteletben tartja nukleáris vonatkozású kötelezettségvállalásait. Ugyanakkor az, hogy az USA újból bevezette a korábban feloldott szankcióit, nem segíti elő a JCPOA keretében folyó munkát, valamint az EU és Irán közötti kereskedelmi kapcsolatok további normalizálására irányuló erőfeszítéseket. Ezzel összefüggésben az EU számos intézkedést hozott (lásd a fenti 7. szakaszt).

Pénzügyi, banki és biztosítási intézkedések

12. Engedélyezett-e az iráni pénzügyi és banki szolgáltatásokhoz való hozzáférés?

A végrehajtás napján (2016. január 16.) feloldásra kerültek az iráni pénzügyi és banki szolgáltatásokhoz való hozzáférést korlátozó (a 2010/413/KKBP tanácsi határozatban és a 267/2012/EU tanácsi rendeletben foglalt) intézkedések.

13. A bankokkal kapcsolatos intézkedések feloldását követően lehetővé válik-e a nostro és vostro bankszámlák újbóli megnyitása?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezettek az iráni bankokkal folytatott banki tevékenységek, ideértve az új levelezőbanki kapcsolatok létesítését is, feltéve, hogy az érintett iráni pénzügyi intézmény nem jegyzékbe vett szervezet⁶⁸.

14. Uniós személyek, illetve szervezetek üzleti tevékenységükhöz igénybe vehetik-e bármelyik iráni bankot és végezhetnek-e bármelyikkel banki tranzakciókat, vagy továbbra is vannak jegyzékbe vett iráni bankok?

A jegyzéken nem szereplő iráni bankokkal engedélyezettek a banki tranzakciók és kapcsolatok. Két iráni bank (az Ansar Bank és a Mehr Bank) továbbra is jegyzéken szerepel⁶⁹. Következésképpen kellő körültekintéssel kell eljárni és meg kell

⁶⁸ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁶⁹ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>). A JCPOA vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az átmenet napjára irányozták elő az Ansar Bank és a Mehr Bank jegyzékből való törlését.

bizonyosodni arról, hogy az érintett bank nincs jegyzékbe véve, mivel a jegyzékbe vett bankokkal folytatott tevékenységek és tranzakciók továbbra is tiltottak.

15. Létezik-e korlátozás arra vonatkozóan, hogy egy jegyzékbe nem vett, iráni székhelyű pénzügyi intézménynél, annak fióktelepénél vagy leányvállalatánál új bankszámlát lehessen nyitni vagy levelezőbanki kapcsolatot lehessen létesíteni vele?

A pénzügyi, banki és biztosítási szolgáltatásokat érintő valamennyi korlátozó intézkedés feloldásra került, és a végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett új bankszámlát nyitni iráni székhelyű hitelintézeteknél és pénzügyi intézményeknél (illetve azok fióktelepeinél és leányvállalatainál), továbbá levelezőbanki kapcsolatot is lehet létesíteni velük, feltéve, hogy nincsenek jegyzékbe véve⁷⁰.

16. Létezik-e korlátozás arra vonatkozóan, hogy az EU területén lévő iráni nagykövetségek vagy konzulátusok bankszámlát nyissanak vagy biztosítást kössenek?

A pénzügyi, banki és biztosítási szolgáltatásokat érintő valamennyi korlátozó intézkedés feloldásra került, és a végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett a bankszámlanyitást vagy a biztosításkötést, feltéve, hogy az érintett személyek vagy szervezetek nincsenek jegyzékbe véve⁷¹.

17. Létezik-e korlátozás arra vonatkozóan, hogy iráni bankok fióktelepet, leányvállalatot vagy képviselőt létesítsenek az uniós tagállamokban, illetve hogy európai bankok ilyeneket hozzanak létre Iránban?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) a jegyzékbe nem vett iráni bankok⁷² fióktelepet, leányvállalatot vagy képviselőt létesíthetnek az uniós tagállamokban. Uniós pénzügyi intézmények szintén létesíthetnek fióktelepet, leányvállalatot vagy képviselőt Iránban.

⁷⁰ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁷¹ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁷² Két iráni bank továbbra is jegyzéken marad: Ansar Bank és Mehr Bank. Lásd a 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletét (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletét (autonóm jegyzékbe vételek). A JCPOA vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az átmenet napjára irányozták elő e bankok jegyzékből való törlését.

18. Mely szankciók maradnak hatályban az Iráni Központi Bankra (*Central Bank of Iran – CBI*) és a jegyzékbe vett többi iráni pénzügyi intézményre nézve?

A CBI-t és szinte az összes, jegyzékbe vett iráni pénzügyi intézményt törölték a jegyzékből, így a rájuk vonatkozó szankciók már nem alkalmazandók⁷³.

19. Léteznek-e korlátozások arra nézve, hogy a CBI hozzáférjen pénzeszközeihez és gazdasági erőforrásaihoz?

A CBI-t a végrehajtás napján (2016. január 16.) törlik a jegyzékből, következésképpen a vele szemben érvényben lévő szankciók az említett naptól fogva nem alkalmazandók, a szervezet jegyzékbe vétele nyomán befagyasztott pénzeszközök és gazdasági erőforrások pedig feloldásra kerültek.

20. Léteznek-e korlátozások azon pénzügyi intézmények vonatkozásában, amelyek pénzügyi üzenetszolgáltatásokat biztosítanak a CBI-nek vagy más, jegyzékbe nem vett pénzügyi intézményeknek?

A tilalom, amelynek értelmében a pénzügyi intézmények nem nyújthatnak pénzügyi adatcserére szolgáló speciális pénzügyi üzenetszolgáltatásokat, a jegyzékbe vett szervezetek tekintetében alkalmazandó. A CBI-t és a legtöbb, jegyzékbe vett iráni pénzügyi intézményt törölték a jegyzékből⁷⁴. Következésképpen a pénzügyi intézmények nyújthatnak pénzügyi üzenetszolgáltatásokat a CBI-nek és a jegyzékbe nem vett, egyéb pénzügyi intézményeknek.

21. Az iráni bankok csatlakozhatnak-e ismét a SWIFT-hez?

Azok az iráni bankok, amelyek már nem szerepelnek az uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek jegyzékén, a végrehajtás napjától (2016. január 16.) ismét csatlakozhatnak a SWIFT-hez⁷⁵. A jegyzékből a végrehajtás napján törölt személyek és szervezetek az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1862 tanácsi végrehajtási rendelet mellékletében szerepelnek. A jegyzékből 2016. január 22-én törölt további szervezetek az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2016.

⁷³ Két iráni bank továbbra is jegyzéken marad: Ansar Bank és Mehr Bank. Lásd a 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletét (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletét (autonóm jegyzékbe vételek). A JCPOA vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az átmenet napjára irányozták elő e bankok jegyzékből való törlését.

⁷⁴ Két iráni bank továbbra is jegyzéken marad: Ansar Bank és Mehr Bank. Lásd a 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletét (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletét (autonóm jegyzékbe vételek). A JCPOA vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az átmenet napjára irányozták elő e bankok jegyzékből való törlését.

⁷⁵ Két iráni bank továbbra is jegyzéken marad: Ansar Bank és Mehr Bank. Lásd a 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletét (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletét (autonóm jegyzékbe vételek). A JCPOA vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az átmenet napjára irányozták elő e bankok jegyzékből való törlését.

január 22-i (EU) 2016/74 tanácsi végrehajtási rendelet mellékletében szerepelnek⁷⁶.

22. Engedélyezett-e uniós pénzügyi intézmények számára, hogy a végrehajtás napját követően olyan ügyleteket számoljanak el, amelyekben jegyzékbe nem vett iráni személyek vagy szervezetek érintettek?

Igen, uniós pénzügyi intézmények elszámolhatnak ügyleteket jegyzékbe nem vett iráni személyekkel, illetve szervezetekkel⁷⁷. Az uniós pénzügyi intézményeknek mindazonáltal gondoskodniuk kell arról, hogy ne számoljanak el ügyleteket más pénzügyi rendszereken keresztül vagy más szervezetekkel, amennyiben az ilyen tevékenység nem engedélyezett.

23. Engedélyezett-e pénzeszközök Iránba és Iránból való átutalása?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) feloldásra került a jegyzékbe nem vett iráni bankok felé és részéről történő pénzeszköz-átutalásokra vonatkozó tilalom⁷⁸. Következésképpen már nem alkalmazandók azok a korlátozások, amelyek a jegyzékbe nem vett iráni bankok, pénzügyi intézmények és pénzváltó irodák, valamint azok fióktelepei és leányvállalatai tekintetében az Iránba és Iránból történő pénzeszköz-átutalásokra vonatkoztak.

24. A jelenleg hatályos 267/2012/EU tanácsi rendelet 30. és 30a. cikke szerinti pénzeszköz-átutalásokhoz kapcsolódóan továbbra is szükség van-e értesítésre és engedélykérelemre? Létezik-e korlátozás az átutalható pénzüsszegrre vonatkozóan?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) nem szükséges értesítést és engedélykérelmet benyújtani az Iránba és Iránból történő pénzüsszegrre vonatkozó kapcsolódóan, mivel az említett cikkeket elhagyták a 267/2012/EU tanácsi rendeletből. Hasonlóképpen, a JCPOA-nak megfelelően már nem alkalmazandók az átutalható pénzüsszegrre vonatkozó korlátozások sem.

⁷⁶ További információk a jegyzékbe vett személyekről és szervezetekről, valamint az egységes szerkezetbe foglalt szankciós jegyzék linkjei itt találhatóak: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁷⁷ További információk a jegyzékbe vett személyekről és szervezetekről, valamint az egységes szerkezetbe foglalt szankciós jegyzék linkjei itt találhatóak: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁷⁸ Két iráni bank továbbra is jegyzéken marad: Ansar Bank és Mehr Bank. Lásd a 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletét (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletét (autonóm jegyzékbe vételek). A JCPOA vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az átmenet napjára irányozták elő e bankok jegyzékből való törlését.

25. Engedélyezettek-e az Iránba irányuló és az Iránból indított, élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célokat szolgáló pénzeszköz-átutalások?

Az Iránba irányuló és az Iránból indított pénzeszköz-átutalásokra vonatkozóan a végrehajtás napját megelőzően hatályban lévő korlátozások értelmében az élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célokat szolgáló pénzeszköz-átutalások bizonyos feltételek mellett engedélyezettek voltak. A végrehajtás napja óta azonban már nem alkalmazandók az Iránba irányuló és az Iránból indított pénzeszköz-átutalásokra vonatkozó rendelkezések, kivéve a pénzeszközök és gazdasági erőforrások jegyzékbe vett személyek és szervezetek számára történő átadását.

26. Engedélyezett-e, hogy a jegyzékbe vett személyek és szervezetek rendkívüli kiadásai fedezéséhez befagyasztott pénzeszközöket használjanak fel?

A jegyzéken tartott személyek és szervezetek nem férhetnek hozzá pénzeszközeikhez⁷⁹. Mindazonáltal az érintett személyek alapvető szükségleteinek, a jogi költségeknek és a rendkívüli költségeknek a figyelembevételére érdekében megállapított mentességek hatályban maradnak, így a jegyzékbe vett személyek kérvényezhetik a tagállamok illetékes hatóságainál annak engedélyezését, hogy érvényes mentesség fennállása esetén használhassák pénzeszközeiket.

27. Létezik-e korlátozás arra vonatkozóan, hogy az iráni bankok és pénzügyi intézmények, szervek és szervezetek hozzáférjenek pénzeszközeikhez és gazdasági erőforrásaikhoz?

A jegyzékbe nem vett iráni bankok és pénzügyi intézmények nem tartoznak a vagyoni eszközök befagyasztására irányuló uniós intézkedések hatálya alá. Az EU-ban fellelhető pénzeszközeik következképpen nincsenek befagyasztva. A végrehajtás napján (2016. január 16.) több jegyzékbe vett iráni bankot és pénzügyi intézményt töröltek a jegyzékből, amit 2016. január 23-án további iráni bankok jegyzékből való törlése követett. Következésképpen a jegyzékből törölt bankok és pénzügyi intézmények hozzáférnek az EU-ban fellelhető befagyasztott pénzeszközeikhez. Mindazonáltal két iráni bank és pénzügyi intézmény (az Ansar Bank és a Mehr Bank⁸⁰) továbbra is jegyzéken marad, és a 267/2012/EU tanácsi rendeletben

⁷⁹ További információk a jegyzékbe vett személyekről és szervezetekről, valamint az egységes szerkezetbe foglalt szankciós jegyzék linkjei itt találhatóak: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁸⁰ A JCPOA vonatkozó rendelkezéseivel összhangban az átmenet napjára irányozták elő az Ansar Bank és a Mehr Bank jegyzékből való törlését.

meghatározott konkrét esetektől eltekintve nem férhetnek hozzá az EU-ban fellelhető pénzeszközökhöz.

28. Az uniós jogi aktusok szerinti szankcióknak a JCPOA értelmében történő feloldása hogyan érinti az olyan tranzakciókhoz kapcsolódó biztosítási és viszontbiztosítási szolgáltatások nyújtását, amelyekben Irán is érintett?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett biztosítási és viszontbiztosítási szolgáltatásokat nyújtani Iránnak vagy az iráni kormánynak, valamint a nevükben vagy az irányításuk szerint eljáró, jegyzékbe nem vett személyeknek, szervezeteknek vagy szerveknek⁸¹.

29. Engedélyezett-e az Irán által kibocsátott állampapírok vásárlása és eladása?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett a például az iráni kormány, az Iráni Nemzeti Bank, illetve más iráni bankok, hitelintézetek vagy pénzügyi intézmények által kibocsátott államkötvények vagy állam által garantált kötvények eladása és vásárlása, valamint az azokhoz kapcsolódó szolgáltatások nyújtása. Ugyanez vonatkozik a nevükben eljáró, tulajdonukban lévő vagy irányításuk alatt álló természetes és jogi személyekre, szervezetekre és szervekre.

30. Léteznek-e korlátozások az Iránnal folytatott kereskedelem pénzügyi támogatását érintően, ideértve az exporthiteleket, a garanciákat és a biztosítást is?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) az uniós tagállamok számára nem tiltott, hogy új kötelezettségeket vállaljanak az Iránnal folytatott kereskedelem pénzügyi támogatása céljából, ideértve az uniós polgárok és szervezetek számára nyújtott exporthiteleket, garanciákat és biztosításokat.

31. Létezik-e korlátozás az iráni kormánynak nyújtandó támogatásokkal vagy kedvezményes kölcsönökkel kapcsolatos új kötelezettségvállalásokra vonatkozóan?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) az uniós tagállamok számára nem tiltott, hogy új kötelezettséget vállaljanak arra, hogy támogatást, pénzügyi segítségnyújtást vagy kedvezményes kölcsönt biztosítsanak az iráni kormány számára, akár nemzetközi pénzügyi intézményekben való részvételük útján is.

⁸¹ A JCPOA II. mellékletének 3.2.3. pontja. További információk a jegyzékbe vett személyekről és szervezetekről, valamint az egységes szerkezetbe foglalt szankciós jegyzék linkjei itt találhatóak: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

32. Létezik-e korlátozás arra nézve, hogy a pénzügyi intézmények új képviselőket nyissanak, illetve új fióktelepeket vagy leányvállalatokat létesítsenek Iránban?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) az uniós pénzügyi intézmények leányvállalatokat létesíthetnek, továbbá képviselőket és bankszámlákat nyithatnak Iránban. Az is engedélyezett számukra, hogy új közös vállalkozásokat alapítsanak iráni pénzügyi intézményekkel. Mindazonáltal uniós pénzügyi intézmények továbbra sem folytathatnak banki tevékenységet azokkal az iráni bankokkal, amelyek az uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetek jegyzékén maradnak⁸².

Kőolaj-, gáz- és petrokémiai ágazatok

33. A szankciók feloldásának hatálya kiterjed-e a petrokémiai termékekre is?

Igen, a szankciók végrehajtás napján (2016. január 16.) történő feloldásának hatálya kiterjed az iráni petrokémiai termékekhez kapcsolódó tevékenységekre is⁸³.

34. Engedélyezett-e az Iránból származó kőolajtermékek, petrokémiai termékek és földgáz vásárlása, beszerzése, értékesítése és forgalomba hozatala?

Igen, a végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett az Iránból származó kőolajtermékek, petrokémiai termékek és földgáz vásárlása, beszerzése, értékesítése és forgalomba hozatala, valamint az ezekkel kapcsolatos szolgáltatások nyújtása⁸⁴.

35. Az iráni nyersolajjal, kőolajtermékekkel, petrokémiai termékekkel és cseppfolyósított földgázzal kapcsolatos szankciók feloldásának hatálya kiterjed-e a szállítási szolgáltatások nyújtására?

Engedélyezett az iráni petrokémiai termékek és kőolaj szállítása, továbbá a biztosítási és viszontbiztosítási szolgáltatások – többek között védelmi és kártalanítási (P&I) biztosítások – nyújtása. A végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett továbbá az iráni kőolajtermékek és cseppfolyósított földgáz szállítása, továbbá a biztosítási és viszontbiztosítási szolgáltatások – többek között védelmi és kártalanítási (P&I) biztosítások – nyújtása. Emellett a végrehajtás

⁸² Két iráni bank továbbra is jegyzéken marad: Ansar Bank és Mehr Bank. Lásd a 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletét (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletét (autonóm jegyzékbe vételek). További információk a jegyzékbe vett személyekről és szervezetekről, valamint az egységes szerkezetbe foglalt szankciós jegyzék linkjei itt találhatóak: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankcióterképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁸³ A JCPOA II. mellékletének 3.3.1. pontja.

⁸⁴ A JCPOA II. mellékletének 1.2.2. és 1.2.5. pontja.

napjától engedélyezett az iráni kőolajhoz és földgázhoz kapcsolódó egyéb tevékenységek és tranzakciók is, például a finanszírozás⁸⁵.

36. Az olyan szervezetekkel szembeni szankciókat is feloldották, mint a *National Iranian Oil Company*?

A jegyzékből törölt szervezetek egyike sem tartozik már korlátozó intézkedések hatálya alá⁸⁶. A végrehajtás napjától (2016. január 16.) a National Iranian Oil Company-t, valamint annak jegyzékbe vett leányvállalatait és kapcsolt vállalkozásait törölték a jegyzékből, következésképpen feloldották a velük szembeni szankciókat, és lehetővé váltak a velük folytatott tranzakciók.

37. Engedélyezett-e Irán kőolaj-, gáz- és petrokémiai ágazatába beruházni?

Igen, a végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett a beruházás Irán kőolaj-, gáz- és petrokémiai ágazatába⁸⁷.

38. Uniós természetes és jogi személyek számára tilos-e olyan iráni szervezettel üzleti tevékenységet folytatni, amelyben egy, az EU által jegyzékbe vett természetes személy vagy szervezet kisebbségi vagy ellenőrzésre nem jogosító részesedéssel rendelkezik?

Uniós természetes és jogi személyek számára tilos akár közvetlenül, akár közvetve pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek rendelkezésére bocsátani⁸⁸. Az EU közös kül- és biztonságpolitikája keretében elrendelt korlátozó intézkedések (szankciók) végrehajtásához és értékeléséhez készült iránymutatások tartalmazzák azokat a kritériumokat, amelyek alapján megállapítják az ellenőrzési vagy tulajdonosi viszonyt, valamint megítélik, hogy a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások közvetve jegyzékbe vett személyekhez vagy szervezetekhez kerültek-e⁸⁹.

⁸⁵ A JCPOA II. mellékletének 3.3.1. pontja.

⁸⁶ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁸⁷ A JCPOA II. mellékletének 1.2.4. pontja.

⁸⁸ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁸⁹ Lásd a referenciadokumentumokról szóló 8. szakaszt, azon belül is „A tulajdonlás és ellenőrzés, valamint a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának fogalmával kapcsolatos új elemek”-re mutató linket.

Hajózási, hajóépítési és közlekedési ágazatok

39. Engedélyezett-e iráni kőolaj és petrokémiai termékek szállításához hajót rendelkezésre bocsátani?

Igen, engedélyezett kőolaj és petrokémiai termékek szállítása és tárolása céljából hajót biztosítani jegyzékbe nem vett iráni személyek és szervezetek⁹⁰ részére, valamint iráni kőolaj és petrokémiai termékek szállítása céljából bármely személy vagy szervezet számára⁹¹.

40. Engedélyezett-e hajóépítés céljából tengerészeti berendezéseket és technológiákat exportálni Iránba?

Igen, a végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett hajóépítéshez, -karbantartáshoz vagy -felújításhoz használt tengerészeti berendezéseket és technológiákat Iránba, illetve az érintett ágazatban működő iráni vagy iráni tulajdonban lévő, jegyzékbe nem vett vállalatok⁹² részére exportálni⁹³.

41. Engedélyezett-e iráni hajók építése és javítása?

Igen, a végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett hajóépítéshez, -karbantartáshoz vagy -felújításhoz használt tengerészeti berendezéseket és technológiákat Iránba, illetve az érintett ágazatban működő iráni természetes és jogi személyek, például a National Iranian Tanker Company (NITC) és az Iráni Iszlám Köztársaság Tengerhajózási Társasága (IRISL) részére eladni, szolgáltatni, átadni vagy exportálni. A végrehajtás napjától szintén megengedett Irán vagy az érintett ágazatban működő, jegyzékbe nem vett iráni természetes és jogi személyek, illetve iráni tulajdonban lévő vállalatok⁹⁴, például az NITC és az IRISL részére szánt teherszállító hajók és olajszállító tartályhajók tervezésében, építésében és javításában részt venni⁹⁵.

⁹⁰ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁹¹ A JCPOA II. mellékletének 1.3.1. és 1.3.2. pontja.

⁹² A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁹³ A JCPOA II. mellékletének 3.4.1. pontja.

⁹⁴ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁹⁵ A JCPOA II. mellékletének 3.4.1. pontja.

42. Engedélyezett-e iráni természetes vagy jogi személyek tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló hajók számára fellobogozási és hajóosztályozási szolgáltatásokat nyújtani?

Igen, a végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett fellobogozási és hajóosztályozási szolgáltatásokat nyújtani a hajózási és hajóépítési ágazatban működő iráni vagy iráni tulajdonú, jegyzékbe nem vett vállalatok⁹⁶, például az NITC és az IRISL tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló iráni olajszállító tartályhajók vagy teherszállító hajók részére, ideértve a műszaki előírásokkal, illetve a bármilyen típusú lajstromozási és azonosító számokkal kapcsolatos szolgáltatásokat is.

43. Engedélyezett-e iráni tulajdonú vagy iráni szerződéssel működtetett hajók üzemanyaggal való ellátása és ellátmányozása?

Igen, a végrehajtás napjától (2016. január 16.) engedélyezett az iráni tulajdonú vagy iráni szerződéssel működtetett, tiltott terméket nem szállító hajók – ideértve a bérelt hajókat is – üzemanyaggal való ellátása és ellátmányozása⁹⁷.

Arany és más nemesfémek, bankjegyek és pénzermék

44. Engedélyezett-e pénzermék verése Irán számára, illetve újonnan nyomtatott vagy ki nem bocsátott iráni bankjegyek szállítása az Iráni Központi Bank számára?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) fogva engedélyezett az újonnan nyomtatott, illetve vert vagy kibocsátatlan bankjegyeknek, illetve pénzerméknek az Iráni Központi Bank számára vagy annak javára történő szállítása⁹⁸.

45. Engedélyezett-e a gyémántkivitel Iránba?

⁹⁶ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankciótérképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁹⁷ A JCPOA II. mellékletének 3.4.4. pontja.

⁹⁸ A JCPOA II. mellékletének 1.4.1. pontja.

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) fogva engedélyezett gyémántok Iránba történő értékesítése, beszerzése, szállítása, valamint az ezekkel kapcsolatos közvetítői tevékenység⁹⁹.

46. Engedélyezett-e arany és nemesfémek szállítása, értékesítése, beszerzése, átadása, kivitele vagy behozatala Iránba vagy Iránból, az iráni kormány, annak állami szervei, vállalkozásai és ügynökségei, továbbá az előbbiek tulajdonában álló vagy ellenőrzése alá tartozó bármely személy, szervezet vagy szerv részére?

Igen, engedélyezett arany és nemesfémek értékesítése, szállítása, vásárlása, kivitele vagy átadása, valamint az ezekkel kapcsolatos közvetítői tevékenység, finanszírozási vagy biztonsági szolgáltatás az iráni kormány, annak állami szervei, vállalkozásai és ügynökségei, illetve az Iráni Központi Bank, továbbá bármely olyan személy, szervezet vagy szerv részére, amely az előbbiek nevében vagy irányítása szerint jár el, vagy az előbbiek tulajdonában álló vagy ellenőrzése alá tartozó bármely szervezet vagy szerv részére.

Fémek / Szoftver

47. A szoftverkivitelre vonatkozóan minden korlátozást feloldottak?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) fogva engedélyezett a szoftverkivitel Iránba, az alábbiak kivételével:

- *Az érintett tagállam illetékes hatóságainak eseti alapon kiadott előzetes engedélye szükséges a 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIA. mellékletében szereplő, kifejezetten a nukleáris és katonai iparban történő felhasználásra kifejlesztett vállalati erőforrás-tervező szoftver értékesítéséhez, szolgáltatásához, átadásához vagy kiviteléhez;*
- *Az érintett tagállam illetékes hatóságainak eseti alapon kiadott előzetes engedélye szükséges a 267/2012/EU tanácsi rendelet I. és II. mellékletében szereplő nukleáris berendezésekhez és technológiákhoz kapcsolódó szoftver értékesítéséhez, szolgáltatásához, átadásához vagy kiviteléhez;*

⁹⁹ A JCPOA II. mellékletének 1.4.1. pontja.

- *Ezzel ellentétben a 267/2012/EU tanácsi rendelet III. mellékletében szereplő ballisztikus rakétákhoz kapcsolódó szoftver értékesítésére, szolgáltatására, átadására vagy kivitelére még mindig érvényes a tilalom.*

48. Milyen fémek Iránba történő értékesítésére, szolgáltatására vagy kivitelére van érvényben korlátozás?

A végrehajtás napjától (2016. január 16.) fogva engedélyezett a fémkivitel Iránba, az alábbi kivétellel:

- *Az érintett tagállam illetékes hatóságainak eseti alapon kiadott előzetes engedélye szükséges a grafit és nyers- vagy félig feldolgozott fémek értékesítéséhez, szolgáltatásához, átadásához vagy kiviteléhez, továbbá az ezekhez kapcsolódó technikai segítségnyújtáshoz vagy képzéshez, finanszírozáshoz vagy pénzügyi támogatáshoz. Az e korlátozás hatálya alá tartozó tételek jegyzékét a 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIB. melléklete tartalmazza.*

49. A szervezeteknek engedélyezett-e beruházniuk kiviteliengedély-köteles fémek előállítását célzó gyártásba vagy gyártási létesítménybe Iránban?

Igen, a JCPOA nem zárja ki a beruházásokat Iránban olyan árukkal kapcsolatos ágazatokban, melyek értékesítése, szolgáltatása, átadása vagy kivitele továbbra is engedélyhez kötött.

50. Az alumínium-oxid Iránba történő értékesítéséhez vagy kiviteléhez szükség van-e előzetes uniós engedélyhez?

Azon grafit és nyers- vagy félig feldolgozott fémek jegyzékét, melyekhez az érintett tagállam illetékes hatóságainak¹⁰⁰ eseti alapon kiadott előzetes engedélye szükséges, a 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIB. melléklete tartalmazza.

51. Engedélyezett-e szoftver értékesítése, szolgáltatása, átadása vagy kivitele, illetve szoftverhez kapcsolódó technikai segítség és pénzügyi támogatás nyújtása iráni személynek, szervnek vagy szervezetnek?

Vállalati erőforrás-tervező szoftver¹⁰¹ – ideértve a frissítéseket és a szoftverhez kapcsolódó szolgáltatások nyújtását is – iráni személy, szervezet vagy szerv számára, vagy Iránban való felhasználásra történő értékesítése, szolgáltatása, átadása vagy kivitele a végrehajtás napjától kezdve (2016. január 16.) már nem

¹⁰⁰ Az egyes tagállamok illetékes hatóságai az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet X. mellékletében szerepelnek.

¹⁰¹ A 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIA. mellékletében ismertetett szoftver.

tilos, de az adott tagállam illetékes hatóságai által eseti alapon kiadott előzetes engedélyhez kötött.

Nukleáris proliferációhoz kapcsolódó intézkedések

52. Hol található az Iránba kivihető kettős felhasználású termékek jegyzéke?

Az Iránba – előzetes engedéllyel – kivihető kettős felhasználású termékek jegyzékét a 267/2012/EU tanácsi rendelet I. melléklete (a Nukleáris Szállítók Csoportjának jegyzéke, I. és II. rész) tartalmazza. A II. melléklet (uniós autonóm jegyzék) olyan, a kettős felhasználású termékekhez hasonló jellegű termékeket¹⁰² tartalmaz, amelyek előzetes engedéllyel szintén kivihetők. Ezenfelül a 428/2009/EK rendelet I. mellékletében felsorolt egyéb kettős felhasználású termékek esetében kiviteli engedélyért lehet folyamodni a rendelet rendelkezéseivel összhangban.

53. Engedélyezett-e kettős felhasználású termékek Iránba történő kiviteléhez engedélyért folyamodni?

Igen, a kettős felhasználású termékek kiviteli engedélyét az érintett tagállam illetékes hatóságánál kell kérvényezni. A tagállamok illetékes hatóságainak jegyzéke a 267/2012/EU tanácsi rendelet X. mellékletében szerepel.

54. A kettős felhasználású termékekre vonatkozóan a valamelyik uniós tagállam által kiadott kiviteli engedély más uniós tagállamokban is érvényes?

Igen, a kettős felhasználású termékekre vonatkozóan az exportőr székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságai által kiadott kiviteli engedély Unió-szerte érvényes.

55. Mennyi időbe telik az engedély megszerzése?

Ez az engedélyek kiadásával foglalkozó érintett illetékes hatóságtól függ.

¹⁰² A 267/2012/EU rendelet I. és III. mellékletében szereplőktől eltérő olyan áruk és technológiák, amelyek elősegíthetik a reprocesszállással, dúsítással vagy nehézzvízzel kapcsolatos, vagy más olyan tevékenységeket, amelyek a JCPOA-val összeegyeztethetetlenek.

56. A 267/2012/EU tanácsi rendelet 2d. cikke (3) bekezdésének b) pontja kimondja, hogy a tagállamok értesítik a NAÜ-t a Nukleáris Szállítók Csoportjának jegyzékében foglalt leszállított termékekről. A hivatkozás mindkét jegyzékre (a Nukleáris Szállítók Csoportja jegyzékének I. és II. részére) értendő?

Az értesítési kötelezettség a Nukleáris Szállítók Csoportjának mindkét jegyzékére – az I. és a II. részre is – vonatkozik. A két jegyzék a 267/2012/EU tanácsi rendelet I. mellékletében található.

- 56a. Milyen követelmények vonatkoznak a 267/2012/EU rendelet II. mellékletében felsorolt termékek Iránba történő kivitelekor alkalmazandó végfelhasználási nyilatkozatra?

A 3a. cikk (6) bekezdése, a 3c. cikk (2) bekezdése, és a 3d. cikk (2) bekezdésének b) pontja értelmében az exportőr köteles az iráni végfelhasználó vagy címzett által aláírt végfelhasználási nyilatkozatot nyújtani, amely történhet a 267/2012/EU tanácsi rendelet IIa. mellékletében található sablon használatával vagy egyéb egyenértékű okirattal. A nyilatkozatot az engedély iránti kérelemmel egyidejűleg kell benyújtani.

Nincs szükség végfelhasználási nyilatkozatra a releváns termékek ideiglenes kivitele esetén, mivel az adott termékek végső felhasználása nem a rendeltetési országban történik. Minden más esetben kötelező az iráni végfelhasználó vagy címzett által aláírt végfelhasználási nyilatkozat benyújtása.

- 56b. Mit jelent a 267/2012/EU rendelet II. mellékletében felsorolt termékek ideiglenes kivitele Iránba?

A 3a. cikk (6) bekezdése, a 3c. cikk (2) bekezdése, és a 3d. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti „ideiglenes kivitel” fogalma arra a helyzetre utal, amikor a termékek átmenetileg kikerülnek az Unió és/vagy valamely tagállam vámterületéről, majd egy viszonylag rövid, előre meghatározott időtartamon belül eredeti állapotukban visszakerülnek oda. Ez főként olyan eseteket jelent, amikor a termékeket valamilyen vásáron, kiállításon vagy kongresszuson állítják ki.

A 428/2009/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében említett EU004. számú uniós általános exportengedély specifikációi értelmében a „kiállítás vagy vásár” minden olyan meghatározott időtartamú, kereskedelmi célú esemény, amelyen kiállítók vonultatják fel termékeiket üzleti látogatók vagy a nagyközönség számára. A „kongresszus” hasonló bemutatókat vagy kiállításokat magában foglaló tudományos esemény. Az ideiglenes kivitelt kérelmező személy köteles biztosítani, hogy az érintett termékek az ideiglenes kivitel időpontjától számított 120 napon

belül visszakerüljenek az EU területére anélkül, hogy bármely bennük található alkotóelem vagy szoftver eltávolításra, lemásolásra vagy terjesztésre kerülne.

- 56c. Engedélyezhető-e a 267/2012/EU rendelet II. mellékletében felsorolt termékek kivitele, ha azok Iránban történő végső felhasználásának helye nem ismert? Amennyiben igen, milyen körülmények között?

A 267/2012/EU tanácsi rendelet 3a. cikkének (6) bekezdése, 3c. cikkének (2) bekezdése, és 3d. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapelveként írja elő, hogy a végső felhasználási helyre vonatkozó információk rendelkezésre bocsátása kötelező. E rendelet IIa. mellékletében található, a végfelhasználási nyilatkozat megtételére szolgáló sablonból kitűnik, hogy ez az információ elhagyható abban a sajátos esetben, ha a termékek címzettje kereskedő, kiskereskedő, nagykereskedő vagy viszonteladó, következésképpen az előzetes engedély iránti kérelem benyújtásakor a végfelhasználó és a végfelhasználás helye még ismeretlen.

Ebben az egyedi esetben az illetékes hatóság az összes releváns körülmény figyelembevételével, saját mérlegelési jogkörében vagy úgy dönt, hogy i. engedélyezi az ügyletet annak ellenére, hogy az érintett termékek végfelhasználási helye ismeretlen, ha úgy ítéli meg, hogy a benyújtott információk elegendők annak megállapításához, hogy a termékek a rendeletnek megfelelően kerülnek felhasználásra, vagy, ii. ellenkező esetben elutasítja a kérelmet.

- 56d. Az engedély megadását követően kérhet-e tájékoztatást az illetékes nemzeti hatóság a 267/2012/EU rendelet II. mellékletében felsorolt, kivitt termékek végfelhasználási helyéről?

Amennyiben az illetékes hatóság a szállított termékek végfelhasználási helyének ismerete nélkül engedélyezte az ügyletet (vagyis abban a sajátos esetben, amikor a termékek címzettje kereskedő, kiskereskedő, nagykereskedő vagy viszonteladó, következésképpen az előzetes engedély iránti kérelem benyújtásakor a végfelhasználó és a végfelhasználás helye még ismeretlen), a 267/2012/EU tanácsi rendelet a 3a. cikkének (6a) bekezdésében, 3c. cikkének (2a) bekezdésében, és 3d. cikke (2) bekezdésének b) pontjában úgy rendelkezik, hogy az illetékes hatóság kötelezheti a kérelmezőt az ilyen információ későbbi megadására, amikor az ismertté válik. Ha az exportőr nem tesz eleget az illetékes hatóság felhívásának, és nem nyújtja be ezt az információt, az illetékes hatóság ezt a tényt figyelembe veszi ugyanazon exportőr vagy címzett későbbi engedélykérelmének elbírálásakor, különösen azt illetően, hogy megalapozottan feltételezhető-e, hogy az érintett áruk segíthetik a reprocesszállással, dúsitással és nehézzvízzel kapcsolatos, vagy egyéb

nukleáris vonatkozású, a 3a. cikk (4) bekezdése értelmében a JCPOA-val összeegyeztethetetlen tevékenységeket.

Fegyverek és ballisztikus rakéták

57. A fegyverkivitel is előzetes engedélyhez kötött a beszerzési csatornában?

Az uniós fegyverembargót nem oldották fel a végrehajtás napján (2016. január 16.). A fegyverekkel – valamint a fegyverekhez kötődő szolgáltatások nyújtásával – kapcsolatosan bevezetett szankciók az átmenet napjáig érvényben maradnak.

Személyek, szervezetek és szervek jegyzékbe vétele (vagyoni eszközök befagyasztása és vízumtilalom)

58. Engedélyezett-e bárkivel üzleti tevékenységet folytatni Iránban, vagy vannak még jegyzékbe vett személyek és szervezetek?

Igen, általánosságban elmondható, hogy a végrehajtás napjától (2016. január 16.) fogva engedélyezett iráni személyekkel vagy szervezetekkel üzleti tevékenységet folytatni, kivéve azokat, akik vagy melyek az átmenet napjáig továbbra is a jegyzéken szerepelnek, illetve más uniós szankciórendszer hatálya alatt állnak, és így rájuk továbbra is érvényesek a vagyoni eszközök befagyasztására irányuló intézkedések, ideértve a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátására vonatkozó tilalmat is. Üzleti kapcsolatok létesítése előtt tanácsos megtekinteni ezeket a jegyzékeket. Az uniós szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek központi nyilvántartása online elérhető¹⁰³.

59. Hogyan ellenőrizhető, hogy egy szervezet vagy személy szerepel-e a szankciós jegyzékben?

Minden személy vagy szervezet felelőssége az EU-n belül, illetve minden uniós polgár felelőssége bárhol a világon, hogy kellő körültekintéssel járjon el és ellenőrizze, hogy pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat ne bocsásson jegyzékbe vett személy rendelkezésére.

¹⁰³ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankcióterképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

Az uniós szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek központi nyilvántartása online elérhető¹⁰⁴.

60. A JCPOA a végrehajtás napját követően lehetővé teszi-e új szankciók kivetését iráni személyekre vagy szervezetekre az iráni kormánynak nyújtott támogatásért?

A JCPOA-val összhangban az EU tartózkodni fog új szankciók kivetésétől iráni személyek vagy szervezetek vonatkozásában, ha annak egyedüli indoka az iráni kormánynak nyújtott anyagi, logisztikai vagy pénzügyi támogatás lenne.

A szankciók újbóli bevezetése

61. Milyen kiváltó oka lehet az uniós gazdasági és pénzügyi szankciók újbóli bevezetésének?

Amennyiben Irán részéről jelentős szerződészegés áll fenn a JCPOA-ban foglalt kötelezettségvállalások tekintetében, továbbá kimerül a vitarendezési mechanizmus keretében rendelkezésre álló valamennyi lehetőség, az EU ismételten be fogja vezetni a feloldott uniós szankciókat (az eredeti helyzetet visszaállítása – „snapback”). Meg kell jegyezni, hogy a JCPOA-ban részt vevő valamennyi félnek feltett szándéka, hogy elkerüli azt a magatartást, amely szerződészegésnek minősülhet, és a vitarendezési mechanizmusban történő részvétellel megelőzi a szankciók ismételt kivetését.

62. Az eredeti helyzet visszaállítása („snapback”) esetén milyen formában kerülnek újból bevezetésre az uniós szankciók?

A vitarendezési mechanizmus keretében rendelkezésre álló valamennyi lehetőség kimerítését követően az EU az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint Franciaországnak, Németországnak és az Egyesült Királyságnak a közös ajánlása alapján, az Európai Unió Tanácsa által hozott határozat formájában fogja visszaállítani az iráni nukleáris programmal kapcsolatosan hozott mindazon uniós szankciókat, amelyeket felfüggesztettek és/vagy megszüntettek. Abban az esetben, ha Irán jelentős mértékben megszegi a JCPOA-ban vállalt kötelezettségeit, az uniós szankciók újbóli bevezetésére a szankciók eredeti bevezetésekor meghatározott korábbi rendelkezéseknek megfelelően fog sor kerülni.

63. Mi történik a hatályos szerződésekkel az uniós szankciók újbóli bevezetése esetén?

¹⁰⁴ A szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek aktualizált, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékének megtekintéséhez kattintson a következő linkre: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112>, vagy tekintse meg az EU szankcióterképét (<https://sanctionsmap.eu/>).

Az uniós szankciók újbóli bevezetése esetén a szankciók nem alkalmazandók visszamenőleges hatállyal. A JCPOA szerinti szankciófeloldás ideje alatt és az uniós jogi kerettel összhangban kötött szerződések teljesítése engedélyezett lesz a szankciók eredeti bevezetésekor meghatározott korábbi rendelkezéseknek megfelelően, annak érdekében, hogy a vállalatoknak módja legyen tevékenységeiket beszüntetni. A korábbi szerződések teljesítésére engedélyezett időkeretre vonatkozó információkat az uniós szankciók újbóli bevezetéséről szóló jogi aktusok fogják pontosan meghatározni. A beruházási tevékenységekkel kapcsolatos szankciók újbóli bevezetése például nem büntetné visszamenőleges hatállyal az eredeti helyzetet visszaállító intézkedés napját megelőző beruházásokat, és a szankciók újbóli bevezetése előtt kötött beruházási szerződések végrehajtása engedélyezett lesz a szankciók eredeti kivetése idején érvényes korábbi rendelkezéseknek megfelelően. A szankciórendszer érvényessége alatt engedélyezett szerződéseket nem fogja érinteni a szankciók újbóli bevezetése.

64. Bejelentésre kerül-e a szankciók újbóli bevezetésének időpontja?

A szankciók újbóli bevezetése olyan jogi aktusok elfogadását vonja maga után, amelyek megszüntetik a (KKBP) 2015/1863 tanácsi határozattal módosított 2010/413/KKBP tanácsi határozat cikkeinek felfüggesztését, és újból bevezetik a 267/2012/EU tanácsi rendelet megfelelő cikkeit. E jogi aktusokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában hirdetik ki, így nyilvánosan hozzáférhetőek lesznek¹⁰⁵.

Beszerzési csatorna

65. Hogyan működik a beszerzési csatorna?

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa válaszol az államok által benyújtott, egyes áruk Iránba történő kivitelére és egyes tevékenységek Iránban történő végzésére irányuló kérelmekre (a Nukleáris Szállítók Csoportjának jegyzéke / a 267/2012/EU tanácsi rendelet I. melléklete) a beszerzési munkacsoport / vegyes bizottság ajánlása alapján.

66. Mi a beszerzési munkacsoport szerepe?

A beszerzési munkacsoport feladata, hogy a vegyes bizottság nevében megvizsgálja az Iránba irányuló nukleáris vonatkozású transzfereket és az Iránnal végzett tevékenységeket, és ezekről ajánlásokat adjon¹⁰⁶.

67. Ki a JCPOA IV. mellékletének 6.4.1. pontjában szereplő „koordinátor”?

¹⁰⁵ Lásd a 2015. október 18-i (KKBP) 2015/1863 tanácsi határozat 2. cikkét.

¹⁰⁶ A JCPOA IV. mellékletének 6.2. pontja.

A főképviseelő tölti be a beszerzési munkacsoport koordinátorának szerepét¹⁰⁷.

68. Az engedélyezésre irányuló kérelem benyújtásakor hogyan biztosítják a bizalmas információk védelmét, például üzleti tevékenységekkel kapcsolatos, érzékeny információk esetében?

A beszerzési munkacsoport működésére az ENSZ bizalmas információkról szóló szabályai érvényesek¹⁰⁸. Az ENSZ bizalmas információkról szóló szabályai mellett a beszerzési munkacsoport „[A beszerzési munkacsoportban és a vegyes bizottságban a beszerzési csatornához kapcsolódó ügyeket érintő titoktartásról szóló nyilatkozat](#)” előírásait alkalmazza.

69. A beszerzési munkacsoport hogyan értesíti a tagállami hatóságokat az engedélyről szóló döntéséről?

A beszerzési munkacsoport megvizsgálja a kérelmeket és ajánlást ad az ENSZ Biztonsági Tanácsának, amely ezt követően értesíti a tagállami illetékes hatóságokat a határozatáról .

¹⁰⁷ A JCPOA IV. mellékletének 6.3. pontja.

¹⁰⁸ A JCPOA IV. mellékletének 3.4. pontja.

9. Referenciadokumentumok

Átfogó közös cselekvési terv (JCPOA)

- JCPOA

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/iran_joint-comprehensive-plan-of-action_en.pdf

- JCPOA – I. melléklet – A nukleáris vonatkozású intézkedések

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/annex_1_nuclear_related_commitments_en.pdf

- JCPOA – II. melléklet – A szankciókkal kapcsolatos kötelezettségvállalások

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_2_sanctions_related_commitments_en.pdf

- JCPOA – II. melléklet – Csatolmányok

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_1_attachements_en.pdf

- JCPOA – III. melléklet – Polgári nukleáris együttműködés

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_3_civil_nuclear_cooperation_en.pdf

- JCPOA – IV. melléklet – Vegyes bizottság

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_4_joint_commission_en.pdf

- JCPOA – V. melléklet – Végrehajtási terv

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_5_implementation_plan_en.pdf

Az Egyesült Nemzetek Szervezete

- Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2231 (2015) sz. határozata

<https://www.un.org/securitycouncil/content/2231/background>

- Az ENSZ Biztonsági Tanácsa

<http://www.un.org/en/sc/>

Uniós jogi aktusok

- A Tanács 2010/413/KKBP határozata (2010. július 26.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 2007/140/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:02010D0413-20190529>

- A Tanács (KKBP) 2015/1863 határozata (2015. október 18.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat módosításáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015D1863&from=HU>

- A Tanács 267/2012/EU rendelete (2012. március 23.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:02012R0267-20190529>

- A Tanács (EU) 2015/1861 rendelete (2015. október 18.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet módosításáról (a mellékletekkel együtt)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1861&from=HU>

- A Tanács (EU) 2015/1862 végrehajtási rendelete (2015. október 18.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1862&qid=1452102679407&from=HU>

- A Tanács (KKBP) 2016/37 határozata (2016. január 16.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat módosításáról szóló (KKBP) 2015/1863 határozat alkalmazása kezdetének időpontjáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ:L:2016:0111:TOC>

- Értesítés: Értesítés az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1861 tanácsi rendelet (HL L 274., 2015.10.18., 1. o.) és az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1862 tanácsi végrehajtási rendelet (HL L 274., 2015.10.18., 161. o.) alkalmazása kezdetének időpontjáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ:C:2016:0151:TOC>

- A Tanács (KKBP) 2016/78 végrehajtási határozata (2016. január 22.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat végrehajtásáról

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.016.01.0025.01.HUN&toc=OJ:L:2016:016:TOC

- A Tanács (EU) 2016/74 végrehajtási rendelete (2016. január 22.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.016.01.0006.01.HUN&toc=OJ:L:2016:016:TOC

- A Tanács (EU) 2016/1375 végrehajtási rendelete (2016. július 29.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet végrehajtásáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1477054608679&uri=CELEX:32016R1375>

- A Tanács (KKBP) 2017/974 határozata (2017. június 8.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat módosításáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/AUTO/?uri=CELEX:32017D0974&qid=1497335965624&rid=1>

- A Tanács (EU) 2017/964 rendelete (2017. június 8.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet módosításáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/AUTO/?uri=CELEX:32017R0964&qid=1497336026549&rid=1>

Egyéb releváns uniós dokumentumok

- Gyakran ismétlődő kérdések az uniós korlátozó intézkedésekről

http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/docs/frequently_asked_questions_hu.pdf

- Iránymutatások az EU közös kül- és biztonságpolitikája keretében elrendelt korlátozó intézkedések (szankciók) végrehajtásához és értékeléséhez

<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=HU&f=ST%2011205%202012%20INIT>

- A tulajdonlás és ellenőrzés, valamint a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának fogalmával kapcsolatos új elemek

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/hu/13/st09/st09068.hu13.pdf>

- A korlátozó intézkedések hatékony végrehajtására vonatkozó legjobb uniós gyakorlatok

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8519-2018-INIT/hu/pdf>

- Az EU szankciótérképe

<https://www.sanctionsmap.eu/#/main>